

polonia węgierska

Odpowiedzialny wydawca
Felelős kiadó

dr Csúcs Lászlóné Halina

Redaktor naczelny
Főszerkesztő

Katarzyna Desbordes-Korcsev

Redaktor graficzny
Grafikai szerkesztő

Lulu Balmer

Tłumaczenie
Fordítás

Biróné Hasznos Hanna

Redakcja
Szerkesztőség

**1102 Budapest, Állomás u. 10.
Telefon: +36 1 2613479
e-mail: polweg@polonia.hu**

Dzień redakcyjny
Szerkesztés nap

Drukarnia
Nyomda

Edycja online
Online kiadás
<http://polonia.hu/dokumentum-poloniaiwęgierska/pw197.pdf>

HU ISSN: 1417-5924

Projekt realizowany w każdym miesiącu ze środków budżetu centralnego Węgier w ramach zlecenia przez Kancelarię Senatu zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

A projekt havonkénti megvalósítását Magyarország központi költségvetési támogatása, továbbá a Lengyel Szenátus Kancelláriahivatalának a határon túli polóniával és lengyelekkel való törődés előirányzatából a "Segítség a Keleti Lengyelségnek Alapítvány" közvetítésével biztosított támogatása teszi lehetővé.

**poniedziałek / hétfő
10⁰⁰-14⁰⁰**

PDF Nyomda, Budapest

SPIS TREŚCI / TARTALOMJEGYZÉK

KRONIKA	KRÓNIKA
4	Posiedzenie Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego Nagrody im. J.Bema
5	Pod Pomnikiem Ofiar Katynia Przypomnienie Katynia w Ujpeszcie Zaproszenie na Święto Polonii
6	Druga rocznica katastrofy smoleńskiej Miasta partnerskie Katowice i Miskolc
7	Dni Historyczne w Isaszeg Jak wielka siła tkwi w muzyce!
8	Wiosna w XIII dzielnicy Budapesztu dla Polonii Wystawa Hanny Varga
9	Polska subiektywnie Ponowny powrót do kraju nigdy nie widzianego
Z ŻYCIA SZKOŁY POLSKIEJ	A LENGUEL ISKOLA HÍREI
10	Konkurs recytatorski Zapisy do szkoły
11	Olimpiada języka polskiego Krótkie sprawozdanie z olimpijskich potyczek
WIEŚCI Z POLSKIEJ SZKOŁY UZUPEŁNIAJĄCEJ	AZ SPK HÍREI
12	Biblioteka dobre miejsce dla człowieka
13	Święto Szkoły Polskiej w Budapeszcie
POLSKA GOLA!	HAJRÁ LENGYELEK!
14	Kokoko EURO spoko Kadra reprezentacji Polski
KRAKOWSKIE RANDKI WERONIKI	VERONIKA KRAKKÓI TALÁLKÁI
Z BIBLIOTEKI K. SUTARSKIEGO	SUTARSKI K. KÖNYVTÁRÁBÓL
16	Trzy nowe książki o Derenku
CO PISZCZY W PRAWIE	A KONZULÁTUS HÍREI
17	Przywrócenie obywatelstwa polskiego
Z ŻYCIA PARAFII	A PLÉBÁNIA ÉLETÉBŐL
18	Święto Miłosierdzia Bożego Uroczystość św. Wojciecha. Hymn do św. Wojciecha
19	Oddając głos innym – Co mamy w CV?
CO BYŁO? CO BĘDZIE?	MI VOLT? MI LESZ?
INFORMACJE Z POLSKI	LENGYELORSZÁGI HÍREK
22	Nagrody Polskiej Rady Biznesu im. J.Wejcherta Wiktory
KTO TY JESTEŚ? — POLAK MAŁY!	GYEREKROVAT
24	Jaś i Małgosia poznają świat - Czy Pan Bóg zna wszystkie języki?

Prenumerata PW i GP

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2012 wynosi dla prenumeratorów:

- indywidualnych (po 1 egzemplarzu) – 4.000 forintów/rok
- zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) – 20.000 forintów/rok.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach. Formularze czekowe dostarczamy pocztą lub można je odebrać na miejscu w biurze OSMP i w Redakcji PW.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia na warunkach ofiarodawcy. Wsparcie finansowe zaoferowane Redakcji prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

A PW és a GP előfizetése

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2012. évre:

- egyéni előfizetőknek (egy példány) – 4.000 Ft/év;
- a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példányban) – 20.000 Ft/év

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett. A csekket elküldjük postán, de igényelhető helyben, az OLKÓ irodájában és a PW szerkesztőségében is.

A szerkesztőség hálasan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magánszemélyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi kondíciójuk lehetővé teszi, a felajánló feltételei szerint. A szerkesztőségnek felajánlott pénzügyi támogatást a K&H bankban lévő számlára kérjük utalni: 10400157-00026536-00000004. A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás”.

Czy zastanawiali się kiedyś Państwo, dlaczego niektóre święta przypadają właśnie na ten a nie inny dzień w kalendarzu? Są takie, których data motywowana jest jakimś konkretnym wydarzeniem historycznym, więc niejako od nas niezależnym. Są też takie, które w naszej polsko-chrześcijańskiej tradycji zakorzeniły się decyzją hierarchów Kościoła... ale są też i takie, które tak po prostu są i jakoś nie wpisują się w żaden z powyższych nurtów. Zaliczam do ich przypadające w najbliższym czasie Dzień Matki i Dzień Dziecka. Jednak, czy to naprawdę możliwe, że to tylko przypadek, że święta te obchodzimy właśnie w tej kolejności, właśnie teraz, jako ukoronowanie wiosny - pory roku, która całą swoją naturą celebrowe nowe życie? Trochę mi ta śliczna, kwitnąca, ale wiecznie czymś zajęta wiosna przypomina przysłówiową Matkę Polkę, a przynajmniej ja tak ją widzę. Chociaż z drugiej strony, ilu Polaków, tyle wizji Matki Polki. Ileż znaczeń niesie ze sobą to wyrażenie!

W romantyzmie, świadoma ofiary, którą być może będzie musiała ponieść chowała swych synów (i córki) na walecznych patriotów, dbała o zachowanie polskich tradycji, pielęgnowała język polski. W okresie komunizmu stała się żeńskim odpowiednikiem chłopo-robotnika. Widzimy ją, jako niezadbaną, zaganianą, stale stojącą w kolejkach, zawsze obwieszoną siatkami i zdobyczynym papierem toaletowym, które tak do niej przyrosły, że stały się właściwie symbolem pokolenia.

A teraz? Jak zmienił się wizerunek polskich matek, jak zmieniła się Matka Polka przez ostatnie 20 lat? Może trochę ma łatwiej niż kiedyś jej własna Matka - bo przecież ogólnie dostępne stały się jednorazowe pieluchy, w praktycznie każdym domu jest pralka i samochód. Może ma trochę trudniej, bo jakoś zupełnie w zapomnienie odszedł model rodziny wielopokoleniowej, a co za ty idzie minimalny chociaż podział obowiązków i współczesna Matka Polka jest pracującą na kilka absolutnie pełnych etatów: matką, pracownikiem, żoną, przyjaciółką, kucharzem, sprzątaczką, szoferem (dalej proszę dopisywać samodzielnie) i jedyną osobą, która wszystkie te zajęcia jest w stanie ogarnąć logistycznie.

A jakie jesteśmy my - Matki Polki na Węgrzech? Czy nam łatwiej, czy trudniej niż naszym rówieśniczkom w kraju? Czy naprawdę mamy inne obowiązki, inne zadania? Chyba trochę tak, bo wydaje się, że obok stałego doglądania ogniska domowego (cokolwiek by to znaczyło w praktyce) na Matkach Polkach Za Granicą spoczywają również odpowiedzialność, jaką przyjęłyśmy stając się często jedynymi nauczycielkami polskich tradycji i języka polskiego dla naszych dzieci, który przez to stał się prawdziwym językiem matczynym.

Bardzo jestem ciekawa Waszych, Szanowne Czytelniczki
doświadczeń... Wszystkiego Najlepszego z okazji Dnia
Matki Polki!

A tak na marginesie: czy rozpoznają Państwo wiersz na okładce?

Gondolkodtak-e valamikor azon, hogy bizonyos ünnepnapok miért esnek egy adott naptári napra és nem máskorra? Vannak olyanok, melyeknek dátumát valamilyen történelmi esemény szülte, tehát tőlünk szinte teljesen függetlenek. Vannak mások, melyeket a lengyel-keresztény hagyományainkba épülve ruháztak ránk a katolikus egyház atyjai... de vannak olyanok is, melyek csak „úgy” léteznek, és nem akarnak beleilleszkedni egyik elméletbe sem. Számomra az ilyen ünnepek közé tartoznak a most esedékes Anyák Napja, illetve Gyermeknap. Tényleg teljesen véletlen, hogy pont ebben a sorrendben, pont most, a tavasz megkoronázásaként érkeznek? Ahogy látom a szép, virágzó, de folyton elfoglalt tavasz nagyon emlékezett a Lengyel Anya figurájára... avagy legalábbis, amilyennek én látom őt. Bár tény, hogy ahány lengyel annyi elképzelés él az igazi Lengyel Anyáról. Mily sok jelentést hordoz ez a kifejezés!

A romantika idején habár tisztában volt a családjára leselkedő veszélyekkel, annak ellenére igazi hazafinak nevelte a fiait (és a lányait is), ügyelt a lengyel hagyományok betartására, ápolta a lengyel nyelvet. Majd a kommunizmus alatt nőnemű földmunkássá változott. Gyakran ápolatlan, elfoglalt, sorban álló, és folyton szatyrokat és a frissen beszerzett WC papírájt cipelő asszonyságnak látjuk, olyannyira, hogy a „kellékei” idővel a korszak szimbólummá váltak.

De mi a helyzet most? Mennyire változott meg a lengyel anyukák közmegítélése az elmúlt 20 év alatt? Talán valamelyest könnyebb a sorsuk, hiszen itt vannak az eldobható pelenkák, a szinte minden egyes háztartásban megtalálható mosógép. Talán valamivel nehezebb, mert teljesen feledésbe merült a több nemzedékes családmódel és vele együtt a kötelezettségek megosztása is és így a modern Lengyel Anya egy több teljes állásban dolgozó személyl é vált. Egyszerre anya, munkaeő, feleség, barát, szakács, takarító, sofőr (a lista tetszőlegesen bővíthető) és az egyetlen személy, aki képes ezt a rengeteg dolgot logisztikailag átlátni.

És milyenek vagyunk mi - Lengyel Anyák Magyarországon? Könnyebb vagy nehezebb a dolgunk mit azoknak, akik otthon maradtak? Tényleg mások a kötelességeink, a feladataink? Talán valamelyest igen, mivel a családi tűzhely őrzése mellett (bármit is jelent ez a gyakorlatban) a Külföldön Élő Lengyel Anyák vállalták azt, hogy gyakran hosszú időn át ők gyerekeink egyetlen lengyel hagyomány és nyelv tanárai, mely ezzel valóban „anya”-nyelvvé válik.

Igazán kíváncsi vagyok, Tisztelt Olvasóim, hogy milyen a Ti tapasztalatotok... Minden Jót a Lengyel Anya Napja alkalmából!

És csak úgy mellesleg: felismerik-e a borítón felhasznált verset?

Posiedzenie Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego

14 kwietnia na plenarnym posiedzeniu w siedzibie przy ul. Állomás 10 zebrał się Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech, obecnych było 15 radnych. Podczas posiedzenia zostało zatwierdzone sprawozdanie finansowe tego samorządu za rok 2011 jak również dokumenty dotyczące oddziałów terenowych Polskiego Ośrodka Kulturalno-Oświatowego (przy Domu Polskim, ul. Nádor 34 i w Szögliget) oraz Muzeum i Archiwum Polonii. Radni przyjęli decyzję o podniesieniu majątku Samorządu Ogólnokrajowego o zaoszczędzone 3 mln forintów. Podczas zebrania podsumowano udział w tegorocznych obchodach Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, zostały również przedstawione informacje dotyczące przygotowań do Dnia Polonii, który obchodzony będzie w tym roku 30 czerwca w Somogyvár. Na wniosek Komisji Kultury radni samorządu przyznali dotacje na łączną kwotę 2 mln forintów organizacjom społecznym i samorządom polskim na Węgrzech. Kolejne posiedzenie OSP został wyznaczony na 2 czerwca br.

OGÓLNO-KRAJOWY SAMORZĄD POLSKI na WĘGRZECH

ORSZÁGOS LENGYEL ÖNKORMÁNYZAT

Április 14.-én ülésezett az Országos Lengyel Önkormányzat testülete. A megjelent 15 képviselő elfogadta a 2011. évi költségvetési beszámolót valamint a Lengyel Kulturális és Oktatási Központ 3 telephelye és a Lengyel Múzeum beszámolóját. A képviselők összegezték az ez évi Lengyel-Magyar Barátság Napja tapasztalatait és előkészületeket tettek a Szent László Nap június 30.-án, Somogyváron történő lebonyolítása érdekében. Ezen kívül a Kulturális Bizottság javaslatára a társadalmi szervezetek között 2mill. Ft támogatást osztottak fel. A következő testületi ülés időpontja június 2.

PSK im. Bema	działalność bieżąca	400.000 Ft
Bem Egyesület	egyesület fenntartása	
Samorząd w Tiszaújváros	Dzień Polski - Tiszaújváros	50.000 Ft
Tiszaújvárosi LNÖ	Lengyel Nap - Tiszaújváros	
Samorząd w Edelény	Dzień języka ojczystego	50.000 Ft
Edelényi LNÖ	Kulturális anyanyelvi és hitéleti nap	
Samorząd w Emőd	Udział w odpuszczeniu w Derenku	50.000 Ft
Emőd LNÖ	Részvétel a Derenki Búcsún	
Samorząd w Ládbesenyő	Spotkanie polsko-węgierskie	50.000 Ft
Ládbesenyői LNÖ	Magyar-Lengyel találkozó	
Samorząd w Szolnoku	Tradycyjne polskie Boże Narodzenie	50.000 Ft
Szolnoki LNÖ	Hagyományos Lengyel karácsony	
Polonia Klub Eger	Polska subiektywnie	50.000 Ft
Egri Polónia Klub	Lengyelország szubjektíven	
Legion Wysockiego	Uroczystości na terenie całego kraju	50.000 Ft
Wysocki Légió	Megemlékezősek egész ország területén	
Samorząd w Székesfehérvár	Dzień przyjaźni polsko-węgierskiej	30.000 Ft
Székesfehérvári LNÖ	Magyar-Lengyel Barátság Napja	
Samorząd B-A-Z	Odpust w Derenku	150.000 Ft
B-A-Z Megyei LNÖ	Derenki Búcsú	
Stowarzyszenie św. Wojciecha	Boże Narodzenie dla polskich Seniorów żyjących na Węgrzech	20.000 Ft
Szt. Adalbert Egyesület	Lengyel karácsony a Magyarországon élő idős emberek számára	
Stowarzyszenie św. Wojciecha	„XIV Światowy Festiwal Chórów Polonijnych - Koszalin 2012”	50.000 Ft
Szt. Adalbert Egyesület		
Stowarzyszenie św. Wojciecha	„Quo vadis” 2012/1.2.3.4.	150.000 Ft
Szt. Adalbert Egyesület	„Quo vadis” 2012/1.2.3.4.	
Samorząd w Győr	Dzień św. Władysława	50.000 Ft
Győri LNÖ	Szent László Nap	
Polsko-Węgierskie Stowarzyszenie Kulturalne w Érd	Rocznica połączenia się wód polskiej i węgierskiej piechoty przed bitwą pod Mohács	50.000 Ft
Érdi Lengyel - Magyar Kulturális Közhasznú Egyesület	A lengyel és a magyar gyalogságnak a mohácsi csata előtti, Érdén való egyesülésének évfordulója	
Samorząd w Tata	Cykl wykładów „Polak-Węgier dwa bratanki”	50.000 Ft
Tatai LNÖ	„Lengyel-magyar két jó barát” előadássorozat	
Polska Parafia Personalna	Działalność bieżąca	600.000 Ft
Lengyel Perszonális Plébánia	Működési támogatás 2012-re	
Stowarzyszenie Kulturalne Przyjaźni Polsko - Węgierskiej	XII. Dzień Polski w Békéscsaba	50.000 Ft
Magyar-Lengyel Baráti Kulturális Társaság	XII. Lengyel Nap Békéscsabán	
Polak Andrzej	Dokumentowanie wydarzeń polonijnych	50.000 Ft
	Lengyel események dokumentálása	

Nagrody im. J.Bema

14 kwietnia w Teatrze Narodowym w Budapeszcie, odbył się uroczysty koncert orkiestry symfonicznej Danubia. W trakcie koncertu burmistrz III dz. Óbuda-Békásmegyer B.Bús i burmistrz warszawskiego Bemowa J.Dąbrowski wręczyli wspólnie Istvánowi Kovácsowi, profesorowi w Instytucie Historii Węgierskiej Akademii Nauk, byłemu konsulowi generalnemu Węgier w Krakowie, znanemu

i cenionemu historykowi, nagrodę im. Józefa Bema. Nagroda została ustanowiona w 2010 r. i corocznie wręczana jest dwóm osobom (w Polsce i na Węgrzech), zasłużonym w działaniu na rzecz pielęgnowania i umacniania polsko-węgierskiej przyjaźni. W Polsce tegoroczną nagrodę im. J.Bema odebrał Jan Jan Stolarski, prezes Federacji Stowarzyszeń Polsko-Węgierskich RP.

amb

Április 14.-én a budapesti Nemzeti Színházban ünnepi hangversenyt adott a Danubia Szimfonikus Zenekar. A koncert alkalmával Bp. III. kerület és Varsó Bemowo kerület polgármesterei kitüntetést adtak át Kovács Istvánnak, Magyarország volt krakkói főkonzuljának. A díjat 2010-ben alapították, minden évben egy-egy fő kapja Lengyelországban és Magyarországon. A lengyelországi díjat Jan Stolarski, a Lengyelországi Lengyel-Magyar Egyesület Szövetségének elnöke kapta.

Pod Pomnikiem Ofiar Katynia

W ramach obchodów Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, w Parku Męczenników Katynia w III dz. Budapesztu, przy odsłoniętym w zeszłym roku Pomniku Ofiar Katynia, 14 kwietnia br. o godz. 16.00, odbyła się uroczystość upamiętniająca pomordowanych.

Okolicznościowe przemówienia wygłosili: Sekretarz Stanu węgierskiego Ministerstwa Obrony Narodowej István Simicskó, oraz szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych dr Jan Stanisław Ciechanowski. Minister Simicskó nazwał wymordowanie w 1940 roku bez mała 22 tysięcy Polaków jednym z najbardziej nieludzkich czynów, jakie miały miejsce w dwudziestym wieku. Dodał także, że „... Polacy i Węgrzy razem płaczą i śmieją się od ponad tysiąca lat. Nie ma dwóch tak bliskich sobie narodów, jak naród polski i węgierski”. Do polsko-węgierskiej przyjaźni na przestrzeni historii i obecnie odniósł się także, w swoim wystąpieniu, wygłoszonym w języku węgierskim, minister Ciechanowski, wskazując, że przykładem tej przyjaźni jest fakt zaangażowania Węgrów w pielęgnowanie pamięci o Katyniu. Wspomnił on, że obok tysięcy polskich ofiar bestialskiego mordu, w Katyniu zginęło również dwóch Węgrów.

Po wystąpieniach w asyście kompanii honorowej wojska węgierskiego złożono wieńce i kwiaty, a pod tablicą pamiątkową, umieszczoną na budynku pobliskiego Gimnazjum, gdzie wartość honorową pełnili przedstawiciele Grupy Rekonstrukcji Legionu Wysockiego, zapalono znicze.

Przypomnienie Katynia w Ujpeszcie

18 marca. odprawiona została w siedzibie Samorządu Polskiego w Ujpeszcie msza św. w intencji pomordowanych na Wschodzie. Celebrował ją proboszcz Polskiej Parafii w Budapeszcie ks. Karol Kozłowski. Po zakończeniu mszy uczestnicy udali się do samorządowego ogrodu, gdzie półtora roku temu pomordowany został Dąb Pamięci ku czci porucznika wojsk polskich Bogumiła Sutarskiego, walczącego w obronie kraju podczas Kampanii Wrześniowej 1939 roku, internowanego wtedy przez Sowieców i zamordowanego w 1940 roku w Charkowie, na podstawie „katyńskiej” decyzji najwyższych władz ZSRR. W smutnej uroczystości wziął udział między innymi syn zabitego, dyrektor Muzeum Węgierskiej Polonii i pisarz - Konrad Sutarski z rodziną.

Konrad Sutarski, autor – częściowo autobiograficznej książki „Mój Katyń” – napisał w niej (na stronie 159) następująco: „W Polsce i na ziemiach zaludnionych na świecie przez Polonię, od ubiegłego roku sadzi się dęby „katyńskie”. Jeden z nich poświęcony został ... mojemu ojcu. Dęby długo potrafią pamiętać wydarzenia, które miały miejsce w ich pobliżu. A jednak niepokojem napawa mnie myśl: czyżbyśmy – my ludz-

W uroczystościach uczestniczyli licznie przedstawiciele węgierskiej Polonii i Węgrzy, przedstawiciele władz Budapesztu z wiceburmistrzem Miklósem Csomósem, samorządu III dz. Budapesztu z burmistrzem dzielnicy Balázsem Busem. Obecni byli posłowie węgierskiego parlamentu, m.in. Erzsébet Menczer, András Schiffer, Endre Kukorelly, kierownik Referatu Konsularnego Anna Derbin, przewodnicząca OSP Halina Csúcs i przewodniczą SP III dz. Korinna Wesołowski, dyrektor Instytutu Polskiego Arkadiusz Bernaś. Przybyła także delegacja partnerskiego warszawskiego Bemowa z burmistrzem Jarosławem Dąbrowskim.

amb

A Katyni áldozatok tavaly avatott emlékműve alatt április 14.-én megemlékező ünnepség volt. Ünnepi beszédet mondott Simicskó István, a Honvédelmi Minisztérium államtitkára, aki kiemelte, hogy a lengyelek és magyarok évszázadok óta együtt sírnak, együtt nevetnek, valamint dr Jan Stanisław Ciechanowski a Haborús Veteránok és Elnyomás Áldozatai Irodájának vezetője, aki hangsúlyozta, hogy ennek a közös történelemnek kiemelkedő pontja az, hogy a magyarok lengyelek iránti barátságának legjobb példája a katyni brutális gyilkosság áldozataira való megemlékezés. Az ünnepi megemlékezés után koszorúzás és gyertyagyújtás volt a hagyományörző Wysocki Légió részvételével. Az ünnepségen a magyar Polonia számos tagján kívül részt vettek az állami hatóságok képviselői is, valamint a magyarországi lengyel szervezetek vezetői és Varsó Bemowo kerületének polgármestere

kość, a przynajmniej my naród – tak bardzo nie wierzyli w siebie, w swoją zdolność przechowywania w pamięci czynów i wydarzeń będących szczytami ludzkiej niegodziwości, ludzkiego zła! Dęby żyją po kilkaset lat, są i dęby tysiącletnie. Nie zdawajmy się jednak tylko na nie. Zbiorcie nową pamięć ludzka powinna trwać przynajmniej tak samo długo.” Pamiętajmy zatem o katyńskiej niegodziwości i przekazujmy tę pamięć młodym.

Asia Priszler

Március 18.-án az Újpesti Lengyel Önkormányzat székhelyén Karol Kozłowski atya szentmisét mutatott be a keleten meggyilkolt áldozatok emlékére. Az ünnepség után az Önkormányzat udvarában a másfél éve elültetett tölgy alatt emlékeztek meg Bogumił Sutarskiról, akit 1940-ben Harkovban gyilkoltak meg a szovjetek. A megemlékezésen részt vett az áldozat fia, Dr Sutarski Konrad az „Az én Katynom” című könyv írója, múzeumigazgató és családja is. A tölgyek sokáig élnek, rajtuk keresztül üzenjük az utánunk következő generációnak, hogy az emlékezésnek legalább ilyen hosszan kell tartania.

serdecznie zapraszają na

ŚWIĘTO WĘGERSKIEJ POLONII

w dniu 30 czerwca 2012 roku

PROGRAM:

15.00 Dwujęzyczna msza święta w kościele katolickim w Somogyvár

16.00 Pielgrzymka do miejsca pamięci historycznej. Strażnicy Korony Węgierskiej, Bractwo Kurkowe w asyście Legionu Wysockiego

16.30 Występ Zespołu Regionalnego „Klimczok”

17.00 Uroczystość w miejscu pamięci historycznej Kapuvár

- okolicznościowe przemówienia
- 20-lecie kontaktów partnerskich z Austrią
- wręczenie nagród im. św. Władysława oraz „Za zasługi dla węgierskiej Polonii”
- koncert zespołu „Klimczok”

18.45 Składanie wieńców i zakończenie uroczystości

Patronat nad uroczystością objęli:

JACEK MICHAŁOWSKI

Szef Kancelarii Prezydenta RP

LÁSZLÓ SZÁSZFALVI

Sekretarz Stanu ds. mniejszości narodowych na Węgrzech

AZ ORSZÁGOS LENGYEL ÖNKORMÁNYZAT
ÉS SOMOGYVÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

szeretettel meghívja Önt és kedves családját

a **MAGYARORSZÁGI LENGYELSÉG NAPJA**
alkalmából 2012.06.30-án tartandó ünnepségre

Program:

15.00 Magyar–lengyel szentmise a Somogyvári katolikus templomban

16.00 Záróközlés a történelmi emlékhelyhez. A Magyar Koronőrök Bractwo Kurkowe, Wysocki Légió kíséretében

16.30 Klimczok lengyel népi együttes műsora

17.00 Ünnepe a Kapuvár történelmi emlékhelyen

- ünnepi beszédek
- megemlékezés Somogyvár 20 éves osztrák testvércapcsolatáról
- a Szent László és a Magyarországi
- Lengyelekért Díjak átadása
- Klimczok lengyel népi együttes műsora

18.45 Koszorúzás, az ünnepség zárása

A rendezvény védnökei:

JACEK MICHAŁOWSKI

Lengyelország elnöki kancellária vezetője

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ

nemzetiségi ügyekért felelős államtitkár

Druga rocznica katastrofy smoleńskiej.

W Kościele Śródmiejskim pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny przy placu 15 Marca w Budapeszcie 10 kwietnia o godz. 19.00, odprawiona została msza święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej sprzed dwóch lat. Mszę koncelebrowali wspólnie proboszcz miejscowej parafii ks. Zoltán Osztie oraz proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Karol Kozłowski SChr. Gościnnie wystąpił Chór Św. Kingi, działający przy Polskiej Parafii Personalnej w Budapeszcie. Msza, zainicjowana przez Stowarzyszenie Inteligencji Chrześcijańskiej, Forum Współpracy Cywilnej oraz Rady Współdziałania Cywilnego, była okazją do wspomnienia ofiar katastrofy, wyrażenia solidarności i wielowiekowej przyjaźni narodów polskiego i węgierskiego. Na mszę przybyli licznie Węgrzy oraz zamieszkali na Węgrzech Polacy. Ambasadę reprezentowała konsul Anna Derbin, która na ręce proboszcza Osztie złożyła podziękowania za inicjatywę uczczenia pamięci ofiar tragedii pod Smoleńskiem. Msza w Budapeszcie odbywała się dokładnie w tym samym czasie, co msze w intencji ofiar katastrofy w

Warszawie m.in. odprawiana przez metropolitę warszawskiego kard. Kazimierza Nycza msza w warszawskim kościele św. Anny, czyta w warszawskiej archikatedrze, odprawiana przez bp drohiczyńskiego, Antoniego Dydycza. W tej ostatniej uczestniczył także biskup polowy Węgier László Bíró.

Również 10 kwietnia 2012 r. pod Drzewem Przyjaźni na Szombathelyi tér w Budapeszcie odbyła się inna uroczystość upamiętniająca drugą rocznicę katastrofy smoleńskiej. Wzięli w niej udział m.in. wiceminister MON, poseł do węgierskiego parlamentu I. Simicskó oraz przedstawiciele węgierskiej Polonii. Ambasadę RP reprezentowała wicedyrektor Instytutu Polskiego w Budapeszcie Katarzyna Sitko. Drzewo Przyjaźni posadzone zostało w 2010 roku przez mieszkańców Kelenföld i Albertfalva na znak przyjaźni z Polską i solidarności z narodem polskim po katastrofie Smoleńskiej.

amb.

A Belvárosi templomban április 10.-én szentmisét mutattak be a két évvel ezelőtti szmolenszki repülőgép katasztrófa áldozatainak emlékére. A szentmisét a Szent Kinga kórus vendégszereplésével, közösen celebrálta a helyi plébános, Osztie Zoltán és a Lengyel Templom plébánosa Karol Kozłowski. A több civil szervezet által felajánlott szentmise a katasztrófa áldozatainak emlékére. A szentmisén részt vettek a Lengyel Nagykövetség képviselői is. A szentmisét ugyanabban az időben mutatták be Budapesten mint Varsóban, ahol Antoni Dydycz püspök úr mellett Bíró László is celebrálta azt. Szintén április 10.-én a budapesti Szombathelyi téren elültetett Barátság fája alatt is megemlékező ünnepséget tartottak a katasztrófa 2. évfordulójára alkalmából. Simicskó István államtitkáron kívül a Lengyel Nagykövetséget a Lengyel Intézet igazgatóhelyettese képviselte. Az emlékfát 2010-ben ültette a lengyelekkel szolidáris Kelenföld és Albertfalva lakossága.

Miasta partnerskie Katowice i Miskolc

W dniach 27 – 30 marca oficjalna delegacja przedstawicieli Miskolca na zaproszenie władz miasta gościła w Katowicach.

Pierwszym powodem wizyty była kandydatura Katowic do tytułu Europejskiej Stolicy Młodzieży 2015 (DREAM, IT WORKS – Europejska Stolica Młodzieży 2015) – na organizowanej z tej okazji międzynarodowej konferencji przedstawiciele Miskolca zaprezentowali sytuację i perspektywę młodzieży w Miskolcu. Prezentację przeprowadził Zsolt Papp, dyrektor Działu Kadr w Urzędzie Miejskim. Podczas rozmów w przerwie konferencji widać było wyraźnie, że wykład ten wywarł duże wrażenie na zebranych - pojawiło się wiele dodatkowych pytań związanych z naszą strategią dotyczącą młodzieży.

Następnego dnia przedstawiciele Miskolca byli gośćmi cyklu imprez pod wspólną nazwą Dzień Węgierski w Katowicach. Przed południem wysłuchali konferencji „Dylematy polskiej i węgierskiej polityki narodowościowej w XX wieku”, podczas której polscy i węgierscy historycy zgodnie podkreślali, że naprawdę potrzebne i istotne są takie wymiany myśli, gdyż wyraźnie widać, że poszczególne wydarzenia historyczne dotychczas zupełnie inaczej widzieli historycy naszych narodów. Teraz zaś, można próbować oceniać je również z innego punktu widzenia, czy może i wypracować wspólne stanowisko. Po południu Adam Łęski pokazał węgier-

skiej delegacji dwa place, na których nazwa miasta Miskolc pojawia się w jakiejś formie. Pierwszy z nich stworzony na wzór Hősök tere w Miskolcu, gdzie każdemu z miast partnerskich poświęcona jest kolumna, z krótką historią miasta. Drugi, który niebawem będzie nosił imię Miskolc, w chwili obecnej jest w trakcie przebudowy, która ukończyć się ma na przyszłoroczny Dzień Przyjaźni. Wieczorem Akademia Muzyczna była miejscem, gdzie trwały dalej obchody Dnia Węgierskiego. W jej auli odsłonięto tablicę poświęconą Józsefowi Antallowi seniorowi i Henrykowi Ślawikowi (obaj podczas II wojny udzielali pomocy wielu tysiącom obywateli polskich - Polakom i Żydom - aby przy pomocy „oficjalnie podrobionych” dokumentów znaleźć schronienie na Węgrzech, czy w przypadku żołnierzy, mogli się przedostać do sił alianckich), po której nastąpiły oficjalne przemówienia i koncert, którego program niespodzianka zawierał utwory Zoltána Kodály'a i Lajosa Bárdosa niektóre także po polsku.

Ostatniego dnia delegacja przed wyjazdem do domu odwiedziła grób nieznanego żołnierza węgierskiego, gdzie pochowanych jest przynajmniej ośmiu Węgrów, gdzie oddano hołd poległym i zapalono znicze. Ostatnim punktem programu była wizyta w pobliskim browarze połączona z degustacją. Wszyscy zgodnie twierdzili, że w Katowicach „dobrze jest być Węgrem”, bo tam człowiek czuje, że

jest wśród przyjaciół. A teraz czekamy na naszych polskich przyjaciół w Miskolcu.

*Bárcziné Sowa Halina
tłum. KDK*

03.27–30. között Miskolc város hivatalos delegációja elindult a lengyel testvérvárosába, Katowicébe, az ottani városvezetés meghívására. A 2015. évi Európa Ifjúsági Fővárosa címéről (DREAM, IT WORKS – Europejska Stolica Młodzieży 2015) szülő nemzetközi konferencián mutatták be a Miskolcon élő ifjúság helyzetét és kilátásait. A következő napon a Magyar Nap Katowicében című rendezvénysorozat keretein belül: „A lengyel és a magyar nemzetiségi politika dilemmái a 20. században” című lengyel-magyar tudományos konferencia előadásait hallgatták meg, megtekintették a Miskolccal kapcsolatok katowicei helyszínét, részt vettek az id. Antall József és a lengyel Henryk Ślawik emlékére állított tábla felavatásában és a Zeneakadémiában szervezett hangversenyben. Az utolsó napon két helyszínre látogatott a miskolci delegáció: egy ismeretlen magyar katonasírra, ahol lerótták a tiszteletüket a magyar katonák előtt, és mécseset is gyújtottak az emlékükre. Később pedig egy közeli sörgyárba látogattak el, ahol sörkóstolóban is részesültek. A visszaút során mindenki azon örömeinek adott hangot, hogy ott lehetett Katowicében, ahol „jó magyarnak lenni”, és ahol az ember úgy érzi, hogy a barátai között van.

Dni Historyczne w Isaszeg

Na pamiątkę zwycięskiej bitwy Węgrów pod Isaszegiem, w której dużą rolę odegrali polscy żołnierze pod dowództwem gen. Dembińskiego, władze i społeczność Isaszegu, poczynawszy od 1972 r., organizują corocznie Dni Historyczne Isaszeg.

Tegoroczne uroczystości odbyły się w przeddzień Świąt Wielkanocnych, 6 kwietnia 2012 r. W imieniu Ambasady RP w Budapeszcie w uroczystościach udział wzięła konsul Anna Derbin. Złożyła wieniec pod tablicą upamiętniającą założyciela tamtejszego muzeum, Pala Dembszkiego, działacza

Stowarzyszenia im. J.Bema. Konsul wzięła też udział w rekonstrukcji walk, w których uczestniczyli także członkowie Grupy Rekonstrukcji Historycznej Legionu Wysockiego, po czym złożyła wieniec pod pomnikiem „Niezanego Kapitana” na wzgórzu, gdzie miała miejsce słynna bitwa. Spotkała się także z burmistrzem Miklósem Hatvani, Sandorem Durr (byłym konsulem Węgier w Polsce), a także przybyła na uroczystość delegacją z Bojanowa, partnerskiego miasta Isaszegu. W uroczystościach składania wieńców pod

tablicą Pala Dembinskiego wzięli także udział przedstawiciele Stowarzyszenia im. J.Bema, E.Korek i A.Wesołowski.

amb.

Az Isaszegi Csata emlékére, melyben Dembinski tábornok vezetésével sok lengyel is részt vett, az isaszegiek 1972 óta évente megrendezik a Történelmi Napokat. Az idei ünnepség április 6.-án volt, melyen a Lengyel Nagykövetséget Anna Derbin konzul asszony képviselte. Virágot helyezett el az Isaszegi Múzeum alapítójának emléktáblája alatt, majd megnézte a hagyományörző Wysocki Légió részvételével is zajló csatajelenetet. Ezek után megkoszorúzta a híres csata dombján felállított Honvéd emlékművet.

Jak wielka siła tkwi w muzyce!

Jak wielka siła tkwi w muzyce! – wielu z nas długo nie mogło opędzić się o tej myśli, kiedy to trochę jeszcze zakręcenii, trochę jeszcze dla równowagi szukając stabilnych punktów w otaczającej nas rzeczywistości próbowaliśmy na nowo powrócić do naszych codziennych spraw po koncercie dwóch niesamowitych pianistów, który miał miejsce w Dunaújváros. Na wspólnie zorganizowany koncert tutejszy oddział SPK im. Bema i Instytut Sztuki Współczesnej zaprosiło dwóch artystów: polskiego i węgierskiego, a jego datę motywował Dzień Przyjaźni. Cudownym uczuciem było widzieć, że zapełniły się wszystkie miejsca i trzeba było zapewnić dostawki - co już na samym wstępie można było zaksięgować, jako wielki sukces tak ze strony muzyki poważnej, jak i Dnia Przyjaźni.

Podczas koncertu wystąpiło dwóch artystów i w moim odczuciu unosili się oni w jakiejś nieokreślonej przestrzeni nad, pod, czy może w muzyce, a schodząc ku nam jedynie na krótkie chwile służyli jednemu wspólnemu celowi - podzielić się bogactwem dźwięków, który, pomimo że znany jest wielu, naprawdę rozumiany jest przez wyjątkowo niewielu.

Marcin Dominik Głuch, który jest nie tylko pianistą, ale i dyrygentem i kompozytorem rozpoczął swój występ mazurkiem Szopena, który w jego wykonaniu był prawdziwie wielkim początkiem koncertu. Kolejne przedstawione utwory pochodziły od: Stanisława Moniuszki, Zygmunta Stojowskiego i Alexandre Tansman, po których artysta przedstawił własną kompozycję - Balladę Odrzykońską, a całość występu dopełniła Suita Polska Witolda Rudzińskiego. Nie jest to najlepsze miejsce do omawiania poszczególnych utworów, postaramy się więc skupić na stylu gry artysty. Głuch lubi mieszać to,

co ciche z głośnym, szybkie z wolnym, tak, jakby dwóch różnych pianistów grało tymi samymi palcami. Te kontrasty nie są ostre, płynnie przechodzą jeden w drugi, a słuchając jego gry po pewnym czasie rozumiemy, co i dlaczego wywodzi się, z czego, i dlaczego zostaliśmy nagle poderwani głośnym rytmem po dłuższym spokojnym. To efekt geniuszu człowieka, który nie tylko doskonale rozumie prezentowany utwór, ale i w pełni go przeżywa, często właściwie pisząc od nowa zgodnie z własnymi uczuciami, a uczucia Głucha są wyjątkowo namiętne, pełne pasji. Pamiętam, jak podczas koncertu, gdy prezentował własną kompozycję i w niej dźwięki polskiego morza nagle wstał i uderzył w nagie struny fortepianu.

Bálint Baráth jest jego przeciwieństwem, znacznie spokojniejszy, często melancholizny, i wydaje się, że potrafiłby przyjąć zrównoważony rytm życia mistrzów fortepianu dawnych wieków. On nie buduje na kontrastach, koncentruje się raczej na osiągnięciu takiego poziomu gry, kiedy skomplikowane pary dźwięków, płynąc w bezbłędnie idealnej formie dostarczają radości sercu. Do osiągnięcia takiego poziomu doskonałości i całe życie mozolnych ćwiczeń byłoby za mało, gdyby nie talent, wrodzona biegłość palców, poczucie ducha muzyki. Za wyjątkiem kompozycji Magala Ronnie artysta przedstawił utwory wyłącznie węgierskich kompozytorów: Kodálya, Dohnányi Ernő, Nagy Ákosa, Ligeti Györgya i Bartóka.

Czy może istnieć piękniejszy sposób świętowania przyjaźni dwóch narodów niż w przyjemne sobotnie popołudnie rozkoszować się wspólną muzyką w najlepszym wydaniu? Serdecznie dziękujemy organizatorom!

*Kristóf Olivér Ráth
tłum. KDK*

A Bem József Magyarországi Lengyel Kulturális Egyesület dunaújvárosi csoportja és a Kortárs Művészeti Intézet közösen szervezett koncertjére egy lengyel, s egy magyar művészt hívott meg. A koncert időpontját, s alapötletét a Lengyel-Magyar Barátság Napja adta.

Marcin Dominik Głuch, aki nemcsak zongoraművész, de karmester, s zeneszerző is egyben előadását Chopin négy Mazurkájával kezdte, ezek után Stanisław Moniuszko, Zygmund Stojowski, s Alexandre Tansmant hallhattunk tőle, majd előadta saját darabját a Ballada Odrzykońskát, s zárásképpen a Suita Polskával élhettük át érzelmeink ismeretlen oldalait, mely a kiváló Witold Rudzinski szerzeménye. Baráth Bálint Magala Ronnie Energico ed agitatóját kivéve magyar előadóktól válogatott műveket, Kodálytól, Dohnányi Ernőtől, Nagy Ákostól, Ligeti Györgytől, s előadását Bartók Béla Siratóénekeivel, s Burlesque-jével zárta.

Más nem is lehetett volna csodálatosabb mint a Magyar-Lengyel Barátság napján egymás zenei világából falatozgatva eltölteni egy kellemes szombat délutánt. Köszönjük a szervezőknek!

Wiosna w XIII dzielnicy Budapesztu dla Polonii

W XIII dzielnicy Budapesztu zwanej „Ziemią Aniołów” mieszka dużo Polaków i osób należących do narodowości polskiej. Nic więc dziwnego, że od 1998 r. działa też tutaj Samorząd Narodowości Polskiej, mający swą siedzibę w Domu Narodowości – Nemzetiségek Haza przy ul. Övezet 5. Siedziby może nam rzeczywiście pozazdrościć niejeden samorząd narodowościowy, działający na Węgrzech, ale to już zasługa węgierskich władz XIII dzielnicy. Do nas należy jedynie organizacja imprez przeznaczonych nie tylko dla osób należących do naszej wielkiej „polonijnej rodziny”, ale również naszych sympatyków węgierskich, jak i osób spośród innych narodowości. Bo w naszej dzielnicy ściśle współpracujemy ze wszystkimi narodowościami.

Oczywiście też nie wszystkie nasze polskie imprezy muszą być organizowane tylko na terenie XIII dzielnicy. Jesteśmy otwarci na współpracę ze wszystkimi, dlatego tak często można zauważyć, jako współorganizatora tej czy innej imprezy, koncertu, wystawy itp. właśnie Polski Samorząd XIII dzielnicy.

W marcu wspólnie z Samorządem Polskim Kőbánya i Stowarzyszeniem Katolików Polskich pod wezwaniem św. Wojciecha zorganizowaliśmy w Domu Polskim 11 marca uroczystość Dnia Kobiet, z której to okazji wystąpiła nasza polonijna młodzieżka pianistka, Kinga Tóth, koleżanka z Teatru „Zebra”, działającego przy stowarzyszeniu „PoloniaNova”. Licznie zebrana publiczność płci pięknej obdarowana została kwiatami, a całość uświetnił skromny słodki poczęstunek.

20 marca, tym razem już w Nemzetiségek Haza w XIII dzielnicy Samorząd zorganizował wystawę naszego polonijnego artysty, 81-lata Mariana Trojana z Füzesabony, zatytułowaną

„80 lat w służbie sztuki”. Otwarcia wystawy dokonał dyrektor Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii dr Konrad Sutarski, który też opowiedział licznie zebranej publiczności nie tylko polskiej i nie tylko z XIII dzielnicy o samym artyście.

W niespełna miesiąc później, 18 kwietnia, tym razem już w Centrum Kultury im. Józsefa Attili otwarta została niezwykle interesująca wystawa pt. „Współczesna sztuka polska”. Każdy, ktokolwiek obejrzał wystawę, a uczyniło to mnóstwo osób, bowiem czynna była jeszcze do pierwszych dni maja, otrzymał przegląd polskiej sztuki: od literatury poprzez teatr, film, muzykę, plakat, rzeźbę itp. Całość uświetnił występ młodzieżowego zespołu muzycznego AZNAP, którym nasz Samorząd się opiekuje, a także obchodziliśmy urodziny naszej najstarszej 90-letniej rodaczki z dzielnicy pani Rózy Lajosné Szokolaly. Z tej okazji nie mogło zabraknąć tortu, a także, ponieważ była to wystawa sztuki współczesnej, degustacji polskich wędlin. Wystawę otworzyła konsul Ambasady RP na Węgrzech, Anna Derbin, a interesujący wykład na temat wystawy wygłosił dr. László Nagy. Wśród wielu zaszczytnych gości był również zastępca burmistrza XIII dzielnicy, Gyula Borszéki.

Dla samorządu polskiego XIII dzielnicy była to z pewnością najważniejsza impreza kwietniowa, ale nie jedyna. 15 kwietnia w niedzielę razem z Polskim Samorządem Stołecznym, Polskim Samorządem XVIII dzielnicy oraz Samorządem Grackim i Ormiańskim XVIII dzielnicy zorganizowaliśmy uroczystość zakończenia obchodów wielkanocnych w kościele rzymskokatolickim i rozpoczęcia w kościele grecko katolickim. Ta niezwykła i niezapomniana impreza odbyła się w Vecsés. Bardzo liczny udział naszych rodaków na

czele z ks. proboszczem Karolem Kozłowskim dowiódł, że jesteśmy otwarci na współpracę również z innymi narodowościami i chętnie bierzemy udział w ciekawych imprezach niezależnie od miejsca i organizatorów.

Już teraz Samorząd Narodowości Polskiej XIII dzielnicy przygotowuje się do tradycyjnego już Festiwalu Narodowościowego w dniu 3 czerwca, w godzinach od 10.00 do 18.00 na placu przykościelnym przy ul. Babér utca.

Serdecznie wszystkich zapraszamy

(Akor)

A XIII. Kerületben, azaz Angyalföldön sok lengyel lakik. 1998 óta a Nemzetiségek Házában működik a kerületi Lengyel Önkormányzat, ahol a kerületi lengyeleken kívül a lengyel szimpatizánsokat is szeretettel fogadják rendezvényeiken. A kerületen kívüli rendezvények társrendezője is az Önkormányzat, ilyenek voltak márciusban a Nónap a Lengyel Házban, ahol fiatal zongoristánk, Tóth Kinga lépett fel. Március 20.-án a Nemzetiségek Házában az Önkormányzat Marian Trojan képeiből nyitott kiállítást „80 év a művészet szolgálatában” címmel. Április 18-án a József Attila Művelődési Házban „Mai lengyel művészet” címmel nyílt igen érdekes kiállítás, melyet rengetegen látogattak meg. Szintén ez alkalommal ünnepeltük Szokolay Lajosné, Rózsa 90. Születésnapját tartóval, lengyel kóstolóval egybekötve. Fontos esemény volt a Fővárosi Lengyel Önkormányzattal, valamint a XVIII. kerületi Görög- és Örmény Önkormányzatokkal közösen megünnepelt Húsvét. Már most folynak az előkészületek a hagyományosan megrendezésre kerülő Nemzetiségi Fesztiválra, mely június 3.-án 10-18 óráig zajlik a Babár utcában. Mindenkít szeretettel várunk!

Polska subiektywnie

W piątek 27 kwietnia w Múcsony odbył się wernisaż wystawy „Polska subiektywnie - przeszłość i teraźniejszość”. Materiał wystawy przygotowanej latem 2011 roku przez Muzeum i Archiwum Polonii wyruszył w podróż i jego trochę okrojona wersja dotarła do miejscowości w Borsod, tym razem do Múcsonyban. Wystawie smaku dodały własne fotografie, pocztówki i dokumenty. Pojawiamy się właściwie na każdej tablicy opisującej poszczególne województwa, w pewien sposób symbolizując tytuł wystawy. W materiale wystawy znalazły się też tablice przedstawiające polską kuchnię, sztukę ludową i życie codzienne. Wystawę zorganizowaną przez Samorząd w Múcsony otworzył

zastępca przewodniczącej OSP András Buskó, który przywitał Polonię z Borsod w imieniu Samorządu Ogólnokrajowego. Obecni byli również, gospodyni wystawy Mária Vidomskiné Novák, przewodnicząca lokalnego Samorządu Polskiego, oraz zastępca burmistrza Ferenc Üveges.

Buskó András
tłum. KDK

Nagyszabású kiállítás nyílt április 27.-én Múcsonyban „Lengyelország szubjektíven – Múlt és jelen” címmel. A Magyarországi lengyelség Múzeuma és Levéltárában 2011 nyarán bemutatott kiállítás vándorútra kelt, és annak rövidített anyaga került immár Múcsonyba. A Múcsonyi LNÖ szervezésében megrendezett Lengyelországról szóló kiállítást Buskó András, az OLKÖ elnökhelyettese nyitotta meg, aki az országos testület nevében köszöntötte a borsodi lengyeleket. A kiállítás házigazdája Vidomskiné Novák Mária, a helyi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnöke volt. A kiállítást megtekintette Üveges Ferenc alpolgármester is.

WYSTAWA Hanny Varga

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy (filia Bp. Óhegy u 11 - Dom Polski) zorganizował wystawę malarską pani T. Varga Hanny, wielkiej miłośniczki X dzielnicy Budapesztu - Kőbányi.

15 kwietnia w Domu Polskim na Kőbányi została otwarta wystawa malarska Hanny T. Varga (1919 - 2010). Na wystawie zgromadzono jej prace o tematyce „Kőbányia moje życie”. Artystka była moją matką, i pragnęłam jej oczami przedstawić dzielnicę tak bliską jej sercu. W Domu Polskim byłam już na podobnej uroczystości i bardzo spodobało mi się to miejsce. Uważałam, że rodzinna atmosfera, ładne otoczenie będą bardzo odpowiadać tematyce prac mojej mamy, która była osobą prostego i czystego serca, godną miłości. Miłymi słowami dokonał otwarcia wystawy dyrektor Miejscowych Zbiorów Historycznych na Kőbányi Lajos Verbai, który był jej przyjacielem. W dobry nastrój wprowadził zebranych grą na fortepianie senior Varnus Xavér. Z radością stwierdziłam, że pamięć o artystce nie uległa zapomnieniu. W uroczystości otwarcia wzięła udział rodzina, koledzy, wielbiciel, członkowie koła artystów na Kőbányi i wszyscy serdecznie ją wspominali.

Wielką radość sprawiło mi, że zarówno przyjaciele, jak też ich dzieci wykazali się dużą znajomością dzielnicy Kőbánya. Na uroczy-

stości była obecna również Polonia budapeszteńska, która z wielkim zainteresowaniem oglądała wystawę. Chciałabym podziękować zarówno kierownictwu Ośrodka Kulturalno-Oświatowego, jak i pracownikom Domu Polskiego za pomoc w zorganizowaniu tej wystawy.

Teleki Ilona

Tłum. Małgorzata Soboltyński

Április 15.-én nyílt a Kőbányai Lengyel Házban T. Varga Hanna festőművész (1919 – 2010) emlékkiállítás „Életem Kőbányán” címmel. A festőművész az édesanyám, ezért szerettem volna az ő szemével bemutatni ezt a szívéhez oly közeli kerületet. Az eseményt Verbai Lajos, a kőbányai Helytörténeti Gyűjtemény vezetőjének kedves szavai nyitották meg, aki édesanyám régi jó barátja. Idősebb Varnus Xavér zongoraművészete pedig jó hangulatot teremtett, s meghatódva tapasztaltam, hogy T. Varga Mama emléke nem halványult. Rokonok, kollégák, tisztelők, valamint a kőbányai képzőművész kör tagjai is részt vettek a megnyitón, s mindannyian szeretettel emlékeztek rá. Sokan megjelentek a lengyel közösség tagjai közül is, s ők is tetszésüket nyilvánították. Köszönet a Lengyel Ház munkatársainak, akik nagyon segítőkészek voltak a szervezésben, s köszönöm a vezetőség segítségét is

Ponowny powrót do kraju nigdy nie widzianego

Otwarcie wystawy prac plastycznych Gabriela Morvayego (Tarnów, 1934 – Sabadel, Katalonia, 1988) odbyło się w Muzeum Węgierskiej Polonii 23 kwietnia. Po powitaniu gości przez dyrektora tej placówki Konrada Sutarskiego ekspozycję otworzył p.o. dyrektora Muzeum Okręgowego w Tarnowie Andrzej Szpunar (skąd dzieła Morvayego zostały przywiezione), objaśnił ją fachowo budapeszteński krytyk sztuki Sándor Balázs, a swoją warszawską i paryską znajomość z artystą i jego sztuką przedstawiła współwłaścicielka wystawionych dzieł Mirosława Krzyśko. Muzycznej oprawy otwarcia dokonał świetny młody budapeszteński klarncista – István Kohán junior. Otwarcie uświetnione zostało obecnością Anny Derbin – kierownika Referatu Konsularnego Ambasady RP oraz Haliny Csúcs - przewodniczącej Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech. Zaopatrzona w barwny katalog wystawa czynna będzie do połowy czerwca.

Redakcja

Április 23-án volt Morvay Gábor (Tarnów, 1934 – Sabadel, Katalónia, 1988) kiállításának megnyitója a Lengyel Múzeumban. A megnyitón a Lengyel Múzeum és a Tarnóvi Múzeum (ahonnan a kiállítás érkezett) igazgatóinak köszöntő szavai után az ismert művészeti kritikus, Sándor Balázs szólt a kiál-

lításról. Ezek után a művésszel kapcsolatos varsói és párizsi élményeiről beszélt a művek tártulajdonosa, Mirosława Krzyśko.

A kiállítás június közepéig tekinthető meg.

Z ŻYCIA OGÓLNOKRAJOWEJ SZKOŁY POLSKIEJ

Zapisy na rok szkolny 2012/13 do OGÓLNOKRAJOWEJ SZKOŁY

Szanowni Państwo, Drodzy Rodzice i Uczniowie!

Bardzo serdecznie zachęcam i zapraszam dzieci oraz młodzież do nauki w Ogólnokrajowej Szkole Polskiej na Węgrzech. Szkoła ta jest jedyną polską placówką dydaktyczno-wychowawczą wchodzącą w system oświaty węgierskiej. Tak jak zamieszkała na Węgrzech Polonia łączy w swych sercach dwie ojczyzny: tę pierwszą - macierz i drugą, równie umiłowaną z wyboru, podobnie i Szkoła nasza łączy obydwie języki i obydwa kultury. Dzięki staraniom obu krajów - Polski i Węgier - powstała ona w 2004 roku, jako pierwsza tego typu placówka mniejszościowa oparta o nową koncepcję, na tyle ciekawą, że zainteresowały się nią również inne mniejszości na Węgrzech, a także przedstawiciele Komisji Oświatowej Parlamentu Europejskiego w Strassburgu. Do Szkoły uczęszczają uczniowie z całego kraju. Oprócz klas w Budapeszcie, Szkoła ma swe oddziały w takich miejscowościach jak: Békéscsaba, Csór, Dunaújváros, Gödöllő, Kaposvár, Kecskemét, Pécs, Szentendre, Székesfehérvár, Tatabánya, Veszprém. Uczniowie mieszkający w tych miejscowościach lub okolicy nie muszą przyjeżdżać na zajęcia do Budapesztu, nauka odbywa się na miejscu. Oczywiście w przypadku potrzeby możemy utworzyć nowe oddziały również w innych miejscowościach.

Szkoła prowadzi zajęcia w klasach od I – XII, finansowana jest przez państwo węgierskie, a uczniowie obok codziennej nauki w szkole węgierskiej, u nas uczą się – raz w tygodniu – języka polskiego oraz wiedzy o Polsce, w kontekście życia na Węgrzech. W praktyce oznacza to, że - poza nauką języka, literatury – prowadzone są zajęcia z przekładu, historii i kultury Polski w połączeniu z historią i kulturą Węgier, nauka o Polonii węgierskiej. Uczniowie przygotowani są też do zdawania egzaminu maturalnego z języka polskiego oraz do egzaminu państwowego – j. polski, jako obcy. Stopnie uzyskiwane w naszej szkole mogą być wpisywane także do świadectwa węgierskiego (na życzenie), a język polski może zastępować któryś z języków obcych, obowiązujących w szkołach węgierskich. Może być on także jednym z fakultatywnych przedmiotów maturalnych.

Uczniowie biorą aktywny udział w życiu polonijnym, są jej nieodłączną i jakże miłą częścią.

W tym roku Szkołę zakończy 18 maturzystów – 15 spośród nich już zdało, albo jest w trakcie zdawania egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie średnim lub rozszerzonym. Podobnie też większość z nich zdała państwowy egzamin z języka polskiego stopnia średniego lub wyższego. W tym roku natomiast jedna uczennica naszej Szkoły na międzynarodowym konkursie języka polskiego organizowanym przez władze oświatowe w Polsce zajęła I. miejsce.

W ubiegłym roku Szkoła nasza otrzymała uprawnienia przyjmowania egzaminów państwowych ECL z języka polskiego.

Zachęcam zatem wszystkich Rodziców, którzy poważnie myślą o przyszłości swoich dzieci, wyrastających w rodzinach dwujęzycznych, aby wykorzystali możliwości jakie stworzyło państwo węgierskie oraz Ogólnokrajowy Samorząd Polski tworząc Szkołę i zapisywali swoje dzieci na naukę.

*Ewa Słaba Rónay
dyrektor*

Beiratközös az Országos Lengyel Nyelvoktató Iskola 2012/2013 tanévére

Tisztelt Szülők és Tanulók!

Szeretettel várunk minden I-XII osztályos diákot az Országos Lengyel Nyelvoktató Iskolába! Magyarországon ez az egyetlen olyan lengyel oktató-nevelő intézmény, mely a magyar oktatási rendszer keretein belül működik. Az iskola 2004-ben alakult, felépítését és különleges működési struktúráját nemcsak a magyar hatóságok, de az Európai Parlament Oktatási Bizottsága Strasbourgban is elismerte. Budapesten kívül vannak tanulóink az ország több városában is, így: Békéscsabán, Csórban, Dunaújvárosban, Gödöllőn, Kaposvárott, Kecskeméten, Pécsen, Szentendren, Székesfehérváron, Tatabányán, és Veszprémben. Az iskola működését a magyar állam biztosítja, tanulóink magyar iskolájuk mellett hetente egy alkalommal tanulnak nálunk lengyel nyelvet és népművészetet, összehasonlítva azt Magyarországi történelmével, kultúrájával és hétköznapi élettel. A diákok lengyel nyelvi érettségi vizsgával zárhatják le tanulmányaikat, de előkészítjük őket a lengyel állami nyelvvizsgára is. Az iskolánkban elért tanulmányi eredmények (kivánságra) bekerülhetnek a magyar iskolai bizonyítványba, a lengyel nyelv kiválthatja az iskolában kötelező második idegen nyelv tanulását vagy fakultatív tantárgyként is felvehető. Tanulóink aktív résztvevői a magyarországi Polonia életének. Idén 18 diákunk fejezte be tanulmányait, közülük 15-en már korábban sikeres érettségi- illetve nyelvvizsgát tettek lengyel nyelvből, egyik tanulóink pedig I. helyezést ért el Lengyelországban, a Lengyel Oktatási Minisztérium által szervezett tanulmányi versenyben. A tavalyi évtől kezdve iskolánk jogosultságot szerzett az ECL nyelvvizsgák lebonyolítására is. Szeretettel ajánlom gyermekük iskolánkba történő beiratását minden Kedves Szülőnek, aki a két ország kultúrája és kétnyelvűség elvei szerint szeretné gyermeke jövőjét biztosítani!

ZAPISÓW DOKONYWAĆ MOŻNA DO 10 WRZEŚNIA

OSOBIŚCIE : 1102 Budapeszt, Állomás u. 10

lub POCZTĄ ELEKTRONICZNĄ: szkolpol@polonia.hu

(tel.: 261 27 48)

Konkurs Recytatorski

Tegoroczny konkurs recytatorski, tradycyjnie już, odbył się tydzień przed Wielkanocą w siedzibie OSP. Tematyką konkursu była „Poezja śpiewana”. Uczniowie i nauczyciele mieli do wyboru bardzo bogatą i urozmaiconą paletę utworów i wykonawców. W konkursie wzięło udział 20 uczniów ze wszystkich oddziałów Szkoły, towarzyszyły im nauczycielki i rodzice. W konkursie udział wzięli też zaproszeni goście, łącznie ok 50 osób. Tegoroczny konkurs różnił się od pozostałych tym, że wiersz zabrzmiął dwukrotnie, najpierw jako recytacja ucznia, a później interpretacja muzyczna znanych i popularnych wykonawców.

Konkurs odbył się w trzech kategoriach wiekowych (1-4 klasa, 5-8 klasa, 9-12 klasa).

Oprócz wierszy konkursowych zabrzmiął wiersz w interpretacji Weroniki Krajewskiej, którym zajęła pierwsze miejsce na Międzynarodowym Konkursie Recytatorskim w Tarnowie.

Laureaci konkursu otrzymali wartościowe nagrody. A wszyscy uczestnicy zostali obdarowani czekoladowymi pysznościami. Pod koniec uczestnicy i goście zostali zaproszeni na smaczny wielkanocny poczęstunek.

Alina Papiewska-Csapó

Már hagyomány, hogy az Országos Lengyel Nyelvoktató Iskola a Húsvét előtti hétvégén szervezi meg szavaló-versenyét. Idén ez az Énekelt költészet címet viselte. Az ország minden tájától érkeztek gyerekek, pedagógusok és szülők. Szép számmal vettek részt a versenyen tanulóink. Igaz, hogy néhányan betegség miatt nem tudtak eljönni, így is 20 színvonalas produkciót hallhattunk. Először a vers hangzott el, majd lejátszottuk annak zenei változatát. Versenyen kívül a budapesti gimnazisták közösen szavaltak, utána pedig Weronika Krajewska is elmondta azt a verset, amellyel Tarnóban aranyérmes lett.

LAUREACI KONKURSU:

Klasa: 1-4.
1. Verő Johanna (Székesfehérvár)
2. Krajewski Marcel (Budapest)
3. Bedynska Zofia (Budapest)
Klasa: 5-8
1. Bellovits Dániel (Dunaújváros)
2. Mészáros Filip (Szentendre)
3. Krajewski Wiktor (Budapest)
Klasa: 9-12
1. Mayer Patrik (Pécs)
2. Halper Kristóf (Szentendre)
3. Komlódi Karina (Pécs) i Vicze Tamás (Pécs)

Olimpiada języka polskiego

Imponujące sukcesy uczennic OSP na Węgrzech: Laury Benczes i Weroniki Krajewskiej w tegorocznej Olimpiadzie Języka Polskiego.

Z wielką przyjemnością i satysfakcją pragnę donieść, że w tym roku szkolnym dwie uczennice naszej szkoły zostały laureatkami najbardziej prestiżowego konkursu polonistycznego, czyli Olimpiady Języka Polskiego.

Konkurs odbywał się w trzech grupach wiekowych: szkoła podstawowa, gimnazjum i liceum.

Miło mi poinformować, że uczennica gimnazjum Laura Benczes już po raz drugi została laureatką tego konkursu. Laurze gratulujemy bardzo pięknego sukcesu. Konkurs dla gimnazjalistów ograniczył się do etapu regionalnego i był sprawdzieniem wiedzy i umiejętności dotychczas nabytej.

Natomiast grupy licealne miały bardzo ambitne zadanie. Starsi uczniowie musieli przygotować (prócz testu i analizy) dodatkowo kilka utworów z różnych epok literackich. Ich poziom umiejętności sprawdziła następnie komisja z Warszawy przez skype-a. I tu właśnie zaczyna się nadzwyczajny sukces Weroniki Krajewskiej, która dostała się do finału na pierwszym miejscu spośród uczestników

zza granicy. Dalej po laury pojechała do Warszawy, gdzie po brawurowo zdanym egzaminie ustnym (z nauki o języku oraz wybranych lektur) oraz egzaminie pisemnym, który był dla wszystkich uczestników taki sam, zajęła II miejsce, zostając laureatem tegorocznej Olimpiady. Ten sukces jest tym bardziej wielki, że w bieżącym roku na konkurs przyjechało aż 300 finalistów z całej Polski i 33 zza granicy. Weronika zdobyła 86 punktów na 90 możliwych, wyprzedzając zdecydowanie wszystkich uczestników zza granicy i uzyskała szósty wynik spośród wszystkich uczestników Olimpiady, co dało jej pewne II miejsce. Warto dodać, że bycie finalistą owocuje bardzo dobrą oceną z języka polskiego na maturze, zaś bycie laureatem otwiera drogę na studia humanistyczne na najlepszych polskich uczelniach (czyli ma się przysłowiowy indeks w kieszeni). Wielkie brawa zatem dla Weroniki – taki sukces bowiem zdarza się rzadko w dziejach szkoły (lub w ogóle się nie zdarza).

Od siebie dodam, że ogłoszenie faktu, iż to Budapest zwycięża spośród „całej zagranicy” było, wierzę mi, wyjątkową przyjemnością.

B. V.

Nagy örömmel és büszkeséggel szeretném elmondani, hogy az idei tanévben iskolánk két növen-

déke is bekerült a legnagyobb presztízzsel bíró lengyel nyelvi tanulmányi verseny, a Lengyel Nyelvi Olimpia döntőjébe. A verseny három korcsoportban zajlott. Gratulálunk Benczes Laurának, aki már másodszor ért el kimagasló eredményt a gimnazisták korcsoportjában. Nekik az eddig megszerzett tudásukról kellett számot adniuk. Az idősebb korcsoport viszont egy érdekes feladatot kapott, az irodalmi művek elemzésén és a teszt kitöltésén kívül irodalmi korszakok jellegzetességeit kellett bemutatniuk, ezeket bírálta el skype-on keresztül a varsói vizsgabizottság. És itt kezdődik Krajewska Weronika óriási sikere, aki a határokon túli tanulók között I. helyezést ért el, a legjobb eredménnyel jutott be a döntőbe. Ezek után Varsóba utazott, ahol bravúrosan szerepelt, hiszen a tanulmányi verseny összes résztvevője között II. helyezést ért el. Az eredmény azért is óriási, mert idén egész Lengyelország területéről 300, külföldről pedig 33 résztvevő érkezett a döntőre. Weronika az elérhető maximális 90 pontból 86-ot teljesített. Az elért eredmény nemcsak azt jelenti, hogy lengyel nyelvből megvan a kitűnő érettségi eredménye, de Lengyelország legjobb egyetemének ajtja is nyitva áll előtte. Jómagam különösen büszke vagyok arra, hogy Budapest győzedelmeskedett az „egész világ” fölött.

Krótkie sprawozdanie z olimpijskich potyczek

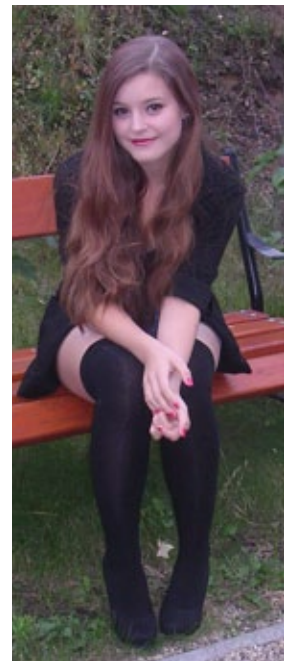
Olimpiada składa się z trzech etapów. W pierwszym, który odbył się w szkole polskiej, na lekcji, trzeba było wypełnić test oraz dokonać analizy wiersza i prozy. Kilka dni po napisaniu testu dowiedziałam się, że wraz z czternastoma innymi uczniami z krajów Zachodniej Europy (Węgry zaliczały się do tej właśnie grupy krajów) przesłam do drugiego etapu. Musiałam przygotować informacje na temat utworów z trzech epok literackich (i same epoki). Było to dla mnie nie lada wyzwanie, ale w wyborze tekstów jak i w przygotowaniach mogłam liczyć na naszą polonistkę, panią Barbarę Virag, która także towarzyszyła mi w czasie wyjazdu do Warszawy. Wybrałam renesans, pozytywizm oraz epokę, która mnie najbardziej interesuje – współczesność. Drugi etap odbywał się przez Internet, na skype. Na szczęście problemy techniczne (prawie nie słyszałam jurorów) nie przeszkodziły w tym, abym przeszła do trzeciego, ostatniego etapu olimpiady. Przed finałem miałyśmy z panią mało czasu na przygotowanie dodatkowych lektur, dlatego nawet w taksówce trwało gorączkowe douczanie. Tak bardzo zainteresowało ono taksówkarza, który ciągle odwracał głowę, że zaniepokoiłyśmy się, że wjedzie w słupek lub inny samochód. Hotel, do którego przybyłyśmy, znajdował się koło Warszawy, w Konstancinie. Okolica była piękna, jedzenie bardzo dobre, a w hotelu odkryłam nawet basen. Pierwszego dnia odbyła się część ustna egzaminu. Każdy uczestnik olimpiady przez 30-40 minut prowadził rozmowę z 6-osobową komisją, która składała się z profesorów z Instytutu Badań Literackich i Uniwersytetu Warszawskiego. Podczas rozmowy komisja sprawdzała wiedzę ucznia na wcześniej wybrane tematy, jeden z języka i jeden z literatury. Ja wybrałam „Związki frazeologiczne” oraz „Dwa totalitaryzmy”. Podczas przygotowań musiałam przeczytać wiele książek, lecz była to dla mnie czysta przyjemność, a nie przykry obowią-

zek. Na rozmowie z komisją panowała miła atmosfera, choć pytania były bardzo wnikliwe. Komisja sprawdzała nie tylko wiedzę, ale też umiejętność myślenia i łączenia faktów. Z rozmowy wyszłam uśmiechnięta i w dobrym humorze, chociaż jeszcze nie wiedziałam, że tak dobrze mi poszło. Drugiego dnia odbyła się część pisemna. Mieliśmy 5 godzin na napisanie wypracowania, na któryś z sześciu trudnych podanych tematów. Ogłoszenie wyników odbyło się następnego dnia. Poprzedziło je spotkanie z nieznanym mi współczesnym pisarzem, Eustachym Ryłskim. Pisarz ten znany był jednak polskim olimpijczykom, ponieważ na spotkaniu z nim pojawił się tłum młodzieży. Ryłski bardzo ciekawie opowiadał o swojej twórczości, a potem uczniowie zadawali mu liczne pytania, dotyczące nie tylko jego twórczości. Wszyscy jednak z napięciem oczekiwali ogłoszenia wyników. Odczytanie wyników przebiegało w atmosferze pełnej emocji, zwłaszcza, że wyniki odczytywano od najsłabszych do najlepszych i ciągle nie słyszałam swojego nazwiska. Aż trudno mi było uwierzyć, gdy ogłosili, że... największą ilość punktów uzyskała... Weronika Krajewska z Budapesztu!

Udział w olimpiadzie dostarczył mi dużo nowej wiedzy, co nieco doświadczenia oraz był okazją do zawarcia ciekawych znajomości. Poznałam bardzo miłych ludzi z Polski oraz Polaków spoza granic kraju. Bardzo się cieszę z tytułu laureata, lecz trochę żałuję, że jako laureat nie mogę brać udziału w kolejnych olimpiadach!

Weronika Krajewska

Az Olimpia három részből áll. Először a Lengyel Iskolában ki kellett tölteni egy tesztet, utána vers- és prózaelemzést kellett írni. Néhány nappal később értesítettek, hogy a nyugat európai csoport 14 tanulóval együtt bekerültem a második fordulóba. Három irodalmi korszakból kellett felkészülnöm, amiben nagyon segítségemre volt lengyel tanárnóm Virág Barbara, aki később Varsóba is elkísért. A második forduló interneten keresztül, skype-on zajlott. Bár a műszaki problémák akadályoztak, hiszen alig hallottam a zsűrit, de szerencsére bekerültem a 3. döntő fordulóba. A verseny első napján a vizsga szóbeli része zajlott, mintegy 30-40 perces beszélgetést kellett folytatni a 6 tagú bizottsággal, melynek tagjai a Varsói Egyetem professzorai voltak. A bizottság értékelte a kiválasztott művel kapcsolatos irodalom és nyelvtan tudást, a beszélgetés kellemes légkörben folyt. A második napon az írásbeli vizsgán 6 nehéz témát kellett kidolgoznom 5 óra alatt. Következő nap volt az eredményhirdetés, előtte pedig egy író-olvasó találkozó a fiatalok körében nagyon kedvelt Eustachy Ryłski-vel, aki nagyon érdekesen beszélt munkásságáról. Mégis az eredményhirdetést várta mindenki legjobban. Sokáig nem hallottam a nevemet, aztán alig akartam hinni a fülelnek mikor kimondták, hogy... a legtöbb pontot a Weronika Krajewska, Budapestről érte el. A Tanulmányi Olimpia sok örömet okozott nekem és örülök, hogy rengeteg kedves és érdekes lengyel és külföldi emberrel ismerkedtem meg. Csak azt sajnálom, hogy mint győztes, többé nem vehetek részt ezen az Olimpián.

Święto Szkoły Polskiej w Budapeszcie

6 maja w Domu Polskim odbyło się doroczne święto Szkolnego Punktu Konsultacyjnego przy Ambasadzie RP w Budapeszcie. Uroczystość zaszczyliła swoją obecnością konsul Anna Derbin.

Ponieważ rok 2012 został ogłoszony w Polsce Rokiem Korczaka, święto naszej szkoły również związane było z jego postacią. Dużo miejsca poświęciliśmy też prawom dziecka, których orędownikiem był Janusz Korczak. Na początek obejrzelśmy film przedstawiający sylwetkę Janusza Korczaka. Dowiedzieliśmy się z niego, że Janusz Korczak był lekarzem, pisarzem, opiekunem i wychowawcą, przyjacielem dzieci. Współpracował też z radiem, gdzie, jako „Stary Doktor” wygłaszał pogadanki o wychowaniu. Po obejrzeniu filmu uczniowie wraz z rodzicami zostali zaproszeni do udziału w konkursie wiedzy na temat życia i działalności Janusza Korczaka. Zwycięzcami tego konkursu zostali: Ida Mónus i Emil Celichowski, oraz Ala Stasik z mamą.

Następnie niezwykle interesującą prelekcję o prawach dzieci wygłosił gość specjalny spotkania Roman Ficek – Rzecznik Praw Dziecka przy Kuratorium Małopolskim. Okazało się, że jest to bardzo miły, serdeczny człowiek, któremu bardzo bliskie są sprawy dzieci. Roman Ficek przywiózł drobne upominki, obiecał odwiedzić jeszcze naszą szkołę i deklarował dalszą współpracę.

Kolejnym punktem święta szkoły była debata Rodzice kontra Dzieci na bardzo ważny temat: Czy należy ograniczać dzieciom dostęp do komputera i internetu. Jedna i druga strona przedstawiała uzasadnione argumenty za i przeciw ograniczaniu swobodnego korzystania z internetu. Ostatecznie ustalono, że w obecnych czasach internet jest ważnym (choć nie jedynym!)

źródłem wiedzy i dzieci powinny mieć do niego dostęp. Jednocześnie rodzice mają prawo kontrolować ilość czasu, jaki dzieci spędzają przed komputerem i oczywiście powinni mieć wgląd w treści, z jakimi spotykają się ich dzieci w internecie.

Po debacie ogłosiliśmy wyniki konkursów zorganizowanych z okazji Roku Korczaka i wręczyliśmy nagrody ufundowane przez Konsulat RP w Budapeszcie.

Na zakończenie spotkania mieliśmy okazję podziwiać poczynania taneczne uczniów naszej szkoły: Natalia Szeligowska wraz ze swoją formacją dała pokaz tańca współczesnego, Karina Szczerba i Lorand Szczerba wystąpili z pokazem tańców latynoamerykańskich.

PA

Május 6.-án a Lengyel Házban megrendezésre került a Lengyel Nagykövetség mellett működő Iskolai Konzultációs Pont éves ünnepe, melyet Anna Derbin konzul asszony is megtisztelt jelenlétével.

Mivel Lengyelországban idén „Korczak éve” van, az ünnepséget ennek a gyermekbarát orvos írónak szenteltük, a filmvetítések és előadások után pedig a tevékenységéhez kapcsolódó vetélkedőn mérhették össze tudásukat a tanulók szüleikkel együtt.

Ezek után egy nagyon érdekes előadás hangzott el a gyermekek jogairól.

Később egy nagyon érdekes vitafórum következett a gyermekek és szülei között abban a témában, hogy kell-e korlátozni a gyerekek számítógéphez és internethez való hozzáférést, hiszen manapság ez a tudás egyik legfontosabb forrása.

A vetélkedő után eredményhirdetés következett és a Lengyel Nagykövetség Konzulátusa által adományozott díjkiosztásra került sor, végül táncbemutatók zárták a napot.

SZKOŁA POLSKA im. S. Petőfiego
przy Ambasadzie RP w Budapeszcie
ogłasza nabór do wszystkich klas
zwłaszcza do klasy pierwszej
na rok szkolny 2012/13

Szkoła przeznaczona jest dla wszystkich dzieci, które mówią, lub pragną nauczyć się mówić po polsku. Szkoła prowadzi zajęcia w systemie tygodniowym (raz w tygodniu od poniedziałku do środy w godzinach 15.30-20.00). Nauka w szkole jest bezpłatna. Oprócz podstawowych celów (tj. nauczania spraw-

nego czytania, pisania, mówienia w języku polskim, znajomości gramatyki, kanonu literackiego, historii i geografii Polski) szkoła troszczy się o podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, zapoznanie uczniów z dziedzictwem kultury narodowej w perspektywie kultury europejskiej oraz kształtowanie postaw sprzyjających byciu obywatelem Zjednoczonej Europy. Szkoła Polska oferuje udział w różnorodnych imprezach kulturalnych (np.: pasowanie na ucznia, andrzejki, mikołajki, jasełka, zabawa karnawałowa, topienie Marzanny, Dzień Matki, Dzień Dziecka, spektakle teatralne i filmowe), które służą propagowaniu tradycji polskiej szkoły i polskiej kultury.

DANE SZKOŁY

Kierownik: mgr Beata Mondovics
✚ 1025 Budapest, Törökvezs út.15
☎ + 36 70 7013847
☎ + 36 1 3268306
✉ polish_school@gazeta.pl

Biblioteka, dobre miejsce dla człowieka...

Tu nikt nie przepytuje i nie stawia stopni, tu możesz wybierać i wypożyczać książki, wyszukiwać informacje, czytać czasopisma, tu też możesz mieć spokój, możesz pomyśleć – głosi plakat wiszący przy wejściu do biblioteki SPK.

Szkoły polskie działające przy placówkach dyplomatycznych w różnych krajach posiadają mniejsze lub większe księgozbiory, które służą całej społeczności szkolnej. Podobnie jest i u nas. Uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele w bibliotece szkolnej mają do dyspozycji kilka tysięcy książek. Część z nich udostępniana jest na miejscu, w czytelnicy, większość jednak tytułów czytelnicy mogą wypożyczyć do domu: obok lektur i podręczników do ich dyspozycji jest spory dział beletrystyczny, gromadzący przede wszystkim literaturę polską, ale i tytuły z literatury powszechnej. Dysponujemy także sporą mediateką, w zbiorach której znajdują się polskie filmy i komputerowe programy edukacyjne.

Przez wiele lat biblioteka nie posiadała osobnego pomieszczenia, zbiory zamknięte były w szafach na korytarzu szkolnym, co utrudniało korzystanie z nich. Kilka lat temu biblioteka została przeniesiona do jednej klasopracowni, dzięki czemu czytelnicy mają swobodny dostęp do półek i możliwość samodzielnego wyszukiwania książek. To dało również możliwość stworzenia czytelnicy, z której chętnie korzystają także rodzice, czekający na swoje dzieci, a także stworzenie kilku stanowisk komputerowych do użytku uczniów, z których często korzystają z nauczycielami podczas lekcji, a które zwiększają efektywność działań edukacyjnych.

Biblioteka szkolna współorganizuje wiele wydarzeń szkolnych, przede wszystkim rozbudzkających zainteresowania czytelnicze, pielęgnujących polskie tradycje i obyczaje, przybliżających uczniom twórców polskiej literatury dla dzieci i dorosłych, sylwetki polskich artystów, ciekawostki kulturalne, ze świata wiedzy czy ważne wydarzenia historyczne. Każdego roku uczniowie mają możliwość wykazania się m.in. w konkur-

sach wiedzy o znanych Polakach, którego rok akurat jest obchodzony w Polsce. Ostatnio byli to Fryderyk Chopin i Czesław Miłosz, w tym roku uczniowie już zapoznają się z postacią i twórczością Janusza Korczaka, któremu będą poświęcone kolejne konkursy.

Wśród młodszych dzieci dużym zainteresowaniem cieszą się konkursy czytelnicze często łączące zadania pisemne z plastycznymi. Jednak szczególnie mocno oddziałują na uczniów bezpośrednie spotkania z autorami znanych książek, o czym mogliśmy się przekonać w ubiegłym roku, kiedy udało się zaprosić do szkoły autorkę książek dla dzieci i młodzieży Barbarę Gawryluk, rozmowa z którą o jej pracy nad książkami była niezwykle ciekawym przeżyciem dla uczniów. Pomocą też służą wystawki poświęcone polskim nowościom wydawniczym, w tym Książkom Roku Polskiej Sekcji IBBy. Niestety, o nich od kilku lat uczniowie mogą tylko poczytać i zapoznać się z wyglądem okładki, w bibliotece są bowiem najczęściej niedostępne. Przybliżanie uczniom polskiej literatury i kultury od wielu lat utrudnia brak funduszy na aktualizowanie księgozbioru bibliotecznego, zastępowanie zużytych egzemplarzy nowymi, a przede wszystkim wzbogacanie zbiorów o te najnowsze tytuły, pojawiające się w polskich księgarniach. Jeśli pojawiają się jakieś nowości to najczęściej za sprawą rodziców, którzy przekazują w darze prywatne książki, a także niektórych instytucji wspomagających szkołę, za co należy się im serdeczne podziękowania od całej społeczności szkolnej. Jednak przypadkowe dary nie pozwalają na planowe uzupełnianie księgozbioru zgodnie z najpilniejszymi potrzebami i zainteresowaniami użytkowników biblioteki. Mamy nadzieję, że uda nam się uzyskać pomoc finansową, by nasze zbiory odświeżyć, a nasi uczniowie mogli poznawać nie tylko klasykę literatury polskiej, ale i książki współczesnych pisarzy, w których rozczytują się od lat rówieśnicy w Polsce.

Nauczyciele SPK w Budapeszcie

Ez az a hely, ahol nincsenek osztályzatok, ahol kotorászni lehet a könyvek, folyóiratok között, ahol csend és nyugalom van – hirdeti a plakat az Iskolai Konzultációs Pont könyvtárának bejáratánál.

Az egész világon minden diplomáciai kirendeltség mellett működik iskola, melynek kisebb-nagyobb könyvtári gyűjteménye van. Használhatják ezt diákok és szüleik is, a könyvtár bárki számára nyitott. Bizonyos kiadványokat csak a helyszínen lehet olvasni, de nagyrészt kölcsönözhető, hazavihetők.

A gyűjtemény legnagyobb részét a lengyel szépirodalom remekművei teszik ki, de sok kortárs irodalmat tartalmazó könyv is megtalálható. A könyvtárban van még sok számítógépes oktató játék és lengyel filmalkotás is.

A könyvtárnak hosszú ideig nem volt külön helye, a szekrényekbe zárt könyvekhez nehéz volt hozzáférni. Most viszont külön helyiségbe kerültek, ahol a polcokról szabadon lehet válogatni. Ebben az olvasóteremben néhány számítógépes munkaasztalt is felállítottunk, ahol a tanulók tanáraikkal közösen oldhatnak meg feladatokat, de szívesen időznek itt olvasgatva a gyermekeikre várakozó szülők is.

Az iskolai könyvtár gyűjteménye sok segítséget nyújt a rendezvényekre való felkészülésben, megszeretteti az olvasást, segít a lengyel hagyományok és kultúra megismerésében, segít az iskola által szervezett országismereti és szavalóversenyek anyagának megtalálásában.

Sajnos nagy akadályt jelent a lengyel irodalom megismeréséhez vezető úton a pénzügyi, ami miatt nehézségbe ütközik az elhasznált könyvek pótlása és a legújabb kiadványok megvásárlása.

Ha a piacon megjelenik valami újdonság, azt csak az áldozatkész szülők és cégek segítségével tudjuk beszerezni, amiért köszönettel és iskolánk egész közössége nevében hálával tartozunk nekik. A véletlenre viszont nem lehet alapozni, ezért bízunk benne, hogy sikerül anyagi támogatáshoz jutnunk, ami által tanulóink nem csak a klasszikus irodalom, de azok a mai írók műveit is megismerhetik, akik könyveit Lengyelországban kortársaik rongyosra olvashatják. ■

UCIĄ PIOSENKA NA EURO

Jedni go chwala, inni się go wstydzą i nazywają hymnem fermy drobiu. Nowy hit polskiej reprezentacji na Euro 2012 "Koko Euro Spoko" wzbudza wiele kontrowersji. Konkurs na oficjalny hit polskiej reprezentacji na Euro 2012, piosenkę, która ma zagrzewać biało-czerwonych do walki podczas piłkarskich mistrzostw Europy zorganizowało Radio ZET, Polski Związek Piłki Nożnej, Program 1 Telewizji Polskiej oraz Stołeczna Estrada. W SMS-owym plebiscycie zwycięzcą został zespół "Jarzębina" z piosenką "Koko Euro Spoko". Zwycięski zespół "Jarzębina", który liczy obecnie 18 osób, działa pod tą nazwą od 1989 roku. Wśród 10 finalistów plebiscytu byli m.in. zespół Wilki z piosenką "Idziemy na mecz", "Zwycięstwa smak" zespołu Feel, czy Maryla Rodowicz, śpiewająca utwór "Dalej Orły".

Egyesek szeretik, mások a csirkék ürülékének nevezik. Az biztos, hogy a lengyel válogatott részére az Euro 2012-re írott "Koko Euro Spoko" című szám mindenkiben érzelmeket ébreszt. A piros-fehéreket buzdító hivatalos sláger megkomponálására több rádióállomás és a Lengyel Labdarúgó Szövetség írt ki pályázatot. Az sms szavazáson a legjobb eredményt az 1989-ben alakult 18 személyes "Jarzębina" együttes "Koko Euro Spoko" dala érte el.

*Ciesz się Polacy, cieszy Ukraina,
Że tu dla nas wszystkich Euro się zaczyna,
Że tu dla nas wszystkich Euro się zaczyna.
Hej!*

*Kokokoko Euro Spoko,
Piłka leci hen wysoko,
wszyscy razem zaśpiewajmy, naszym doping dajmy. /2x*

*Nasi dzielni chłopcy to biało-czerwoni,
Wygrać im się uda
Ucieszy się Smuda /2x
Hej!*

*Orzelki biegajcie żwawo po murawie,
Zdobywajcie gole i bądźcie po sprawie
Zdobywajcie gole i bądźcie po sprawie*

*Nie myśl sobie bracie, że rady nie damy,
Nie kłopotz się siostró
My euro wygramy,
Nie kłopotz się siostró
My euro wygramy*

*Kokokoko Euro Spoko,
Piłka leci hen wysoko,
wszyscy razem zaśpiewajmy, naszym doping dajmy. /3 x*

ANGLIA

CHORWACJA

CZECHY

DANIA

FRANCJA

GRECJA

HISZPANIA

HOLANDIA

IRLANDIA

NIEMCY

POLSKA

PORTUGALIA

ROSJA

SZWECJA

UKRAINA

WŁOCHY

Szeroka kadra reprezentacji Polski na Euro 2012

TRENER reprezentacji Franciszek Smuda ogłosił szeroki skład drużyny narodowej na UEFA EURO 2012. - Myślę, że wybrałem tych, którzy przyniosą kibicom wiele radości - powiedział Franciszek Smuda.

W środę selekcjoner przedstawił nazwiska 26 piłkarzy. Z trzech z nich będzie musiał zrezygnować przed turniejem, ponieważ na finały będzie mógł zagrać 23-osobową kadrę.

A válogatott edzője, Franciszek Smuda bő keretet hirdetett az UEFA EURO 2012-re azzal a reménnyel, hogy a játékosok sok örömet okoznak szurkolóiknak. A kijelölt 26 játékosból 23 tagot kell kiválasztania, akik részt vehetnek majd a bajnokságon.

BRAMKARZE: KAPUSOK:

Łukasz Fabiański (Arsenal Londyn),
Wojciech Szczesny (Arsenal Londyn),
Przemysław Tytoń (PSV Eindhoven)

OBROŃCY: HÁTVÉDEK:

Sebastian Boenisch (Werder Breme),
Kamil Glik (Torino),
Marcin Kamiński (Lech Poznań),
Tomasz Jodłowiec (Polonia Warszawa),
Damien Perquis (Sochaux),
Łukasz Piszczek (Borussia Dortmund),
Marcin Wasilewski (Anderlecht Bruksela),
Jakub Wawrzyniak (Legia Warszawa),
Grzegorz Wojtkowiak (Lech Poznań).

POMOCNICY: KÖZÉPPÁLYÁSOK:

Jakub Błaszczykowski (Borussia Dortmund),
Dariusz Dudka (AJ Auxerre),
Kamil Grosicki (Sivasspor),
Adam Matuszczyk (Fortuna Duesseldorf),
Adrian Mierzejewski (Trabzonspor),
Rafał Murawski (Lech Poznań),
Ludovic Obraniak (Bordeaux),
Eugen Polanski (Mainz),
Maciej Rybus (Terek Grozny),
Rafał Wolski (Legia Warszawa).

NAPASTNICY: CSATÁROK:

Paweł Brożek (Celtic Glasgow),
Michał Kucharczyk (Legia Warszawa),
Robert Lewandowski (Borussia Dortmund),
Artur Sobiech (Hannover 96).

KRAKOWSKIE RANDKI WERONIKI

VERONIKA KRAKKÓI TALÁLKÁI

*Naprawdę jaki jesteś nie wie nikt
To prawda nie potrzebna wcale mi
Gdy nie po drodze będzie razem iść
Uniosę Twój zapach snu
Rysunek ust, barwę słów
Niedokończony, jasny portret Twój...*

Kraków – tajemniczy, nieprzenikniony, niedający się zapomnieć. Wciąż pielęgnuję mój romantyczny związek z tym miastem, a ponieważ jestem tu taka szczęśliwa chcę dzielić się tym uczuciem z innymi. Właśnie dlatego też często zapraszam tu moje koleżanki i kolegów z roku, by poznali i pokochali go, jak ja.

Jedna z takich wizyt miała miejsce na początku kwietnia w przeddzień moich dwudziestych urodzin, kiedy to zawitały do mnie moje węgierskie koleżanki i kolega z polonistyki.

Już rano wyruszyliśmy na zwiedzanie miasta. Zaczęliśmy od Rynku, później pokazałam im Wawel i ulicę Grodzką. Wypiliśmy tam przepyszną gorącą czekoladę i zjedliśmy placki ziemniaczane z grzybami i surówką, tak po polsku. Pod Baranami uraczyliśmy się specjalnością polską – miodem pitnym, a ponieważ właśnie odbywał się kiermasz wielkanocny, więc pooglądaliśmy również produkty oferowane na barwnych stoiskach, takie jak: palmy przeróżnego koloru i rozmiaru, czekolady, krówki o niezwykłym smaku, nawet z makiem, sezamkiem czy figą. Można było skosztować takich smakołyków jak kaszanka, szaszłyki, grzaniec. Nie zabrakło też węgierskiej oferty z kołaczem i langoszem.

Popołudniu, zmęczeni poranną wyprawą relaksowaliśmy się w naszym mieszkaniu. Przy kieliszku grapefruitowej wódki, słuchaliśmy naszych ulubionych polskich przebojów. W tle brzmiały hity grupy Wilki, Krzysztofa Kiljańskiego i Sylwi Grzeszczak. Był to dzień przed moimi urodzinami, więc trzeba było zaszaleć. Poszliśmy do klubu na Sławkowskiej, a moje koleżanki poprosiły gospodarza wieczoru, śpiewającego tam rappera, żeby mnie jako solenizantce coś miłego zadedykował. Zrobił to bez wahania. Czułam się bardzo szczęśliwa, kiedy śpiewając patrzył się tylko na mnie, wyróżniając mnie spośród gości klubu. To wspaniałe uczucie być tak uhonorowaną.

Po tak miło spędzonej nocy wróciliśmy do domu, a mnie śniły się długie krakowskie ulice, pyszne obiady w barze mlecznym, przetańczona noc i głos,

który wciąż powtarzał: Weronika ma dzisiaj dwadzieścia lat.

Następne dni przebiegły szybko, a przy pożegnaniu byłam smutna, że już, że tylko tyle... W głębi duszy wiedziałam jednak, że oni też się zakochali w Krakowie i na pewno niebawem tu wrócą!

Azt, amire büszkék vagyunk szeretnénk ha mások is értékelnék, megkedvelnék. Én Krakóval jártam így. A várost már a szívembe zártam és szeretném, ha a számomra fontos emberek meglátnák hol tengetem a napjaim és amikor majd mesélek nekik az élményeimről, el tudják képzelni ezt a varázslatos helyszínt. Ezt az elképzelést követve hívtam meg szeretteimet, különböző időpontokban ugyan, de egy céllal, hogy megszeressék Krakót.

Elsőként a lengyel szakos barátaim látogattak meg, így igyekeztem felkészülten fogadni őket, és megmutatni a lényegét. Miután a buszról leszálltak, az első útjuk a lakásunkba vezetett, majd kis pihenés után a Rynekre (Főtérré) indultunk. Képeket készítettünk a Wawelen, a Grodzka utcán és a Mária templom előtt. Majd finom forralt mézbort kóstoltunk az egyik hangulatos kávézóban és megcsodáltuk a színes húsvéti vásári forgatagot. A születésnapom előestéje volt ez, amikor is mókában nem volt hiány. Otthon lepihentünk a hosszú városnézés okán, majd este úgy döntöttünk, meglepetjük, hogy mulat a lengyel. Az éjszakai kalandunk remekül zárult, sokat táncoltunk és nagyszerű élményekkel lettünk gazdagabbak.

A következő napok hasonló jó hangulatban teltek, és habár az elválásunk szomorú volt, a szívem mélyén tudtam, hogy őket is elvárásolta a város, és visszatérnek még...

Veronika Papp, Veszprém

Polska Parafia Personalna w Budapeszcie
i Stowarzyszenie św. Wojciecha

PIELGRZYMKA DO TOSKANII

10 - 14 września 2012 r.

5 dni/4 noclegi, 4 śniadania, 4 kolacje

Duchowe przewodnictwo: ks. Karol Kozłowski

1. dzień: Wyjazd z Budapesztu o 5.00 rano. Po południu spacer w **BOLONII**: katedra, Krzywe wieże, rynek z ratuszem, Studnia Neptuna, grób św. Dominika. Msza święta. Nocleg na przedmieściach Bolonii. Kolacja.

2. dzień: **FLORENCJA**: Ponte Vecchio, rynek, pomnik Davida, katedra, Baptysterium (wstęp: ok. 5 €/osoba), kościół Santa Croce. 2 noce w **MONTECATANI TERMEN**. Wieczorem kolacja.

3. dzień: **SIENA**: rodzinne miasto św. Katarzyny: relikwie św. Katarzyny, dom rodzinny, gotycki ratusz, katedra (wstęp: ok. 4 €/osoba). Po południu wyjazd do **SAN GIMIGNANO**: stare miasto, katedra (wstęp: ok. 5 €/osoba), ratusz. wieczorem kolacja.

4. dzień: **PIZA**: plac Campo dei Miracoli, katedra (wstęp: ok. 4 €/osoba), Baptysterium (wstęp: ok. 5 €/osoba), Krzywa wieża. Wyjazd w kierunku jeziora Garda. Odpoczynek w **SIRMIONE**, spacer nad jeziorem. Kolacja, nocleg.

5. dzień: Dziękczynna msza święta w Santuario Madonna del **FRASSINO**. Wyjazd, powrót do Budapesztu w godzinach wieczornych.

A Lengyel személyi Plébánia és
a Szent Adalbert Egyesület

ZARÁNDOKLAT TOSZKÁN TÁJAKON

2012. szeptember 10 - 14

(5 nap/4 éjszakai szállással, 4 reggeli, 4 vacsora)

Lelki vezető Karol Kozłowski atya

1. nap: Indulás Budapestről 5.00 órakor. Délutáni séta Bolognában: dóm, Ferde tornyok, főtér a városházával, Neptun-kút, Szent Domonkos sír. Szentmise. Szállásfoglalás **BOLAGNA** külvárosában. Vacsora.

2. nap: **FIRENZE**: Ponte Vecchio, a főtér, Dávid szobra, a székesegyház, a keresztelőkápolna (belépődíj: kb. 5 €/fő), Santa Croce templom. 2 éj **MONTECATANI TERME**-ben. Este vacsora.

3. nap: **SIENA**: Szent Katalin szülővárosa: szent Katalin ereklye, szülőháza, gótikus városháza, dóm (kb. 4 €/fő). Délután San Gimignano-ba utazunk: óváros, a dóm (belépődíj: kb. 5 €/fő), a városháza. Este vacsora.

4. nap: **PISA**: Csodák tere, a székesegyház (belépődíj: kb. 4 €/fő), keresztelőkápolna (belépődíj kb. 5 €/fő), Ferde torony. Továbbutazás Garda-tó felé. Pihenő **SIRMIONÉ**-ban, séta a tóparton. Szállásfoglalás, vacsora.

5. nap: Hálaadó szentmise a **FRASSINÓI** Madonna szentélyében. Utazás hazáig, érkezés az esti órákban.

 Szent Adalbert Egyesület

 +36 1 2626908

 adalbert@enternet.hu

Trzy nowe książki o Derenku

Derenk – jedyna polska wieś okrojonych w 1920 roku terytorialnie Węgier, istniejąca do czasów II wojny światowej, do 1943 roku – doczekała się całego szeregu książkowych opracowań monograficznych, nie mówiąc już o publikacjach drobniejszych, prasowych.

Pierwszym opisem dziejów i końca istnienia tej wsi była powieść László Szűcsa „A kormányzó úr medvéi” (Niedźwiedzie pana regenta, 1965), napisana w stylu socrealistycznym – walki klasowej, choć literacko poprawnie. Dziś jest to już tylko ciekawostka bibliograficzna. Naukowe badania dotyczące Derenku rozpoczęte na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych analizami tamtejszej gwary, zostały w drugiej połowie lat siedemdziesiątych latach rozszerzone i przybrały kształt całościowych opracowań etnograficznych, których najpełniejszym przykładem była wtedy monografia dwójga krakowskich naukowców – Ewy Krasieńskiej oraz Ryszarda Kantora z Uniwersytetu Jagiellońskiego – „Potomkowie osadników z Polski we wsiach Derenk i Istvánmajor na Węgrzech. Kraków, 1981, wydana i po węgiersku w Miskolcu w 1988 r.), a w latach dwutysięcznych monograficzne prace miskolckiego historyka Tibora Rémiása, podsumowane trzysystemowym dziełem „In memoriam Derenk” (Miskolc-Budapest, 2004, 2005, 2007), będącym (węgiersko i częściowo także polskojęzycznym) wynikiem całościowych, autorskich badań kościelnych ksiąg zgonów, ślubów oraz urodzeń (chrztów). Drugiego rodzaju podsumowaniem dokonanym przez tego samego autora był tom, wydany najpierw po węgiersku pt. „Derenk. Történeti monografia” (Miskolc, 2008), a następnie w wersji polskiej „Derenk. Monografia historyczna” (Miskolc, 2009).

W ostatnim czasie, prawie jednocześnie, pojawiły się trzy następne pozycje książkowe, poświęcone tematyce derenckiej. Dwie z nich ukazały się w Polsce, trzecia na Węgrzech. Są to: „Wędrujący apostołowie” Jadwigi Plucińskiej-Piksy (Szczawnica, 2011), „Derenczanie” Ryszarda M. Remiszewskiego (Szczawnica, 2011) – obydwie pozycje polskojęzyczne - oraz „Haragistya-Ménészölgy” dr Sándora Tótha (Budapeszt, 2011), - ta ostatnia w języku węgierskim. Tomiki wydane w Polsce to literatura popularnonaukowa, tom węgierski jest pracą o charakterze dokumentarno-naukowym.

„Wędrujący apostołowie” są ciekawie snutą opowieścią autorki, wywodzącej się z pogranicza polskiego Spisza oraz Podhala, o jej poznawaniu Derenczan, poprzez rozpoczęte w 1983 roku podróże na Węgry, na tereny zamieszkałe przez byłą ludność derencką, szczególnie do Istvánmajor, a także do samego Derenku. To jej dziełem – wspieranym wiedzą krakowskiego etnografa Janusza Kamockiego - było odkrycie pokrewieństwa języka deren-

czan z polską gwarą spiską, którą Jadwiga z domu Plucińska w dzieciństwie mówiła i którą mogła posługiwać się w rozmowach z Derenczanami. Autorka napotkała i na inne ślady, na zbieżność nazwisk derenckich z nazwiskami mieszkańców na przykład Białki Tatrzańskiej, czy spiskiej Czarnej Góry, jak Gogolya-Gogola, Rémiás-Remiasz. Następną zbieżnością była identyczność patronów kościoła w Białce Tatrzańskiej oraz w Derenku. A są to rzadcy święci, zwłaszcza jako para: Juda Tadeusz i Szymon zwany Gorliwym”. W rezultacie dzięki tym odkryciom oraz entuzjastom i zaangażowaniu paru innych osób nawiązana została osobista znajomość ludności tych dwóch terenów. Pierwsza zbiorowa wyprawa nastąpiła w lecie 2007 roku z Białki na odpust do Derenku, od tego zaś czasu są to powtarzające się odwiedziny w kierunku zarówno z Polski na Węgry, jak i z Węgier do Polski, z węgierskich okolic Derenku do dawnej (spisko-podhalańskiej) „małej ojczyzny”, skąd wywodzi się, – co teraz już wiadomo – szereg polskich osadników historycznego, nieistniejącego już, a jednak odbudowanego - w wielu umysłach i sercach - Derenku. Książeczka jest niewielka, ale warta przeczytania, tym bardziej, że zawiera szereg danych posiadających zarówno wartość historyczną, jak też piękne zdjęcia.

Ryszard M. Remiszewski jest wśmieniemym dziennikarzem wyspecjalizowanym w tematyce polskiego południowego pogranicza, w tym Orawy, Podhala, Spisza i Pienin. Stąd jego zainteresowania także Derenkami i Derenczanami.

Książka, która wyszła spod jego pióra to zbiór jego artykułów o wzajemnych odwiedzinach władz oraz mieszkańców miejscowości spisko-podhalańskich oraz byłych derenczan, poczynsz od 2007 roku - kiedy to odkryte zostało pokrewieństwo ludności Derenku z ludnością Spisza i Podhala - doprowadzony do roku 2010. Każda z tych podróży – w jedną i w drugą stronę, a więc zarówno Białczan na Węgry, jak i Derenczan w okolice polskich Tatr - to osobny barwny rozdział-reportaż, wskazujący na zaistniałe poszczególne wydarzenia, odnotowujący ciekawsze nazwiska, fragmenty przeprowadzonych rozmów, a poprzez nie na coraz bardziej zacieśniającą się przyjaźń. Każdy rozdział uzupełniony został poza tym szeregiem obrazujących to kolorowych fotografii. Książkę Remiszewskiego nazwałabym popularnonaukową w pierwszym rzędzie ze względu na jej przystępność językową, na miejscami nawet gawędziarski styl, - za ową percepcyjną łatwością kryje się jednak rzetelność historyczna, książka jest zatem także przyczynkiem historycznym, z którym powinien zapoznać się każdy, kto chce zacerpnąć trochę szczegółowej wiedzy historycznej, a przy tym zagłębić się w duchowe, uczuciowe meandry odkrytych i odnowionych po wiekach rodzinnych powiązań Macierzy i emigracji, których znaczenie wybiega poza ramy przypadku szczególnego.

Tom „Haragistya-Ménészölgy” dr Sándora Tótha jest wynikiem realizacji zamiaru autora dokonania analizy, jakie powody doprowadziły do rozbięcia polskiej społeczności w Derenku, a dokonuje tego na podstawie całego szeregu dokumentów, w tym urzędowej korespondencji w sprawie przesiedlenia ludności tej wsi. Zagadnienie rozpatruje w historycznych aspektach dotyczących szczególnie łowiectwa i ogólnie biorąc gospodarki oraz polityki. Dokumenty, jako załączniki obejmują jedną trzecią część objętości książki. Autor wskazuje, że mieszkańcy zostali przesiedleni na warunkach polepszających ich egzystencję, jednak nacisk, wywierany na nich ze strony przedstawicieli władzy wywoływał konflikty. - Książka ta nie jest przeznaczona dla przeciętnego czytelnika, ale koresponduje ze wspomnianymi na wstępie, wartościowymi pod względem naukowym, a jednocześnie dającymi się dobrze czytać pracami monograficznymi Tibora Rémiása, potwierdzając słuszność ich stwierdzeń. Książka Sándora Tótha jest – jak wyraził się autor – pomnikiem postawionym dawnym mieszkańcom Derenku.

Konrad Sutarski

Derenk – a körbeszabdalt Magyarországi területén egyedül megmaradt lengyel falu, mely a II. Világháborúig létezett. Már eddig is rengeteg helytörténeti mű született róla, nem beszélve az újságikkekről. Az első, Szűcs László „A kormányzó úr medvéi” című szocreál mű volt, mely a társadalmi harcokat mutatta be. A hatvanas években kezdődő néprajzi kutatások után csak 1981-ben jelent meg a következő könyv, melyben a vidékre jellemző nyelvjárást elemezték, a kétezres években pedig 3 kötetben foglalta össze Rémiás Tibor „In memoriam Derenk” címmel a falu történetét. Az utóbbi években szinte egyszerre jelent meg 3 könyv, ebből 2 Lengyelországban.

Az egyik a „Vádorló apostolok” az írónó azon élményeit írja meg, ahogy az 1983-ban elkezdett magyarországi látogatásai során megismerkedni a régi derenkiekkel és különleges nyelvezetükkel. Hasonlóságokat talált a két nép szavai nevei és szentjei között és ez vezetett a derenkiek és Bialka Tatrzańska közötti kapcsolat kialakításához.

A másik könyv írója, Ryszard M. Remiszewski nagyszerű újságíró, aki az Árva és Podhale vidékének ismerője. A Dél-Lengyel területet ismeretle irányította rá figyelmét a derenkiekre, a könyv a náluk tett látogatásokról ír és sok fénykép látható benne.

A harmadik, dr Tóth Sándor „Haragistya-Ménészölgy” című könyve, amely dokumentumok és hivatalos levelek bemutatásával próbálja elemezni, mi vezetett a derenki lengyel közösség szétszakadásához.

ford. BHH ■

A KONZULÁTUS HÍREI

Przywrócenie obywatelstwa polskiego

Szanowni Państwo,

Pragnę poinformować Państwa, że ustawą o obywatelstwie polskim z dnia 2 kwietnia 2009 r. (Dz.U. z dnia 14 lutego 2012 r. pod poz. 161) została wprowadzona do polskiego porządku prawnego nowa instytucja przywrócenia obywatelstwa polskiego.

Przywrócenie obywatelstwa, zgodnie z powyższą ustawą, **dotyczy cudzoziemców, osób, które utraciły obywatelstwo polskie przed dniem 1 stycznia 1999 roku na podstawie:**

- § art. 11 lub 13 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz.U. Nr 7, poz. 44, z późn. zm.),
- § art. 11 lub 12 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. Nr 4, poz. 25),
- § art. 13, 14 lub 15 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2000 r. Nr 28, poz. 353, z późn. zm.),

Rozdział 5 (art. od 38 do 45) ustawy o obywatelstwie polskim z dnia 2 kwietnia 2009 r., który dotyczy instytucji przywrócenia obywatelstwa, **wchodzi w życie 15 maja 2012 r.**

Zgodnie z wchodzącą w życie ustawą **nie przywraca się obywatelstwa polskiego** cudzoziemcowi, który dobrowolnie wstąpił do służby w wojskach Państw Osi lub ich sojuszników lub przyjął urząd publiczny w służbie tych państw w okresie: 01.09.1939-08.05.1945 r., działał na szkodę Polski, a zwłaszcza jej niepodległości i suwerenności, lub uczestniczył w łamaniu praw człowieka. Nie przywraca się obywatelstwa polskiego cudzoziemcowi również wówczas, jeżeli stanowi to zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Ustawa **nie zezwala** też na przywrócenie obywatelstwa polskiego osobom,

- które utraciły obywatelstwo polskie po dniu 1 stycznia 1999 r.
- których rodzice wybrali obywatelstwo obce dla swojego dziecka na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim
- które utraciły obywatelstwo polskie na podstawie umów międzynarodowych zawartych przez rząd PRL z innymi państwami (m.in. konwencja między PRL a Węgierską Republiką Ludową w sprawie uregulowania obywatelstwa osób o podwójnym obywatelstwie, podpisana w Budapeszcie dnia 5 lipca 1961 r. – Dz. U. z 1962 r. Nr 5, poz. 18).

Wniosek o przywrócenie obywatelstwa cudzoziemiec składa do ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a w przypadku, gdy zamieszkuje poza granicami RP czyni to za pośrednictwem konsula (art.42 ustawy).

8 maja br. Minister Spraw Wewnętrznych podpisał rozporządzenie (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 501),

w którym określony został wzór formularza wniosku oraz fotografii, jaką należy do wniosku dołączyć.

Formularz wniosku jest dostępny na stronie Referatu www.budapesztkons.polemb.net w zakładce „Sprawy obywatelskie/Formularze”.

W formularzu wniosku o przywrócenie obywatelstwa należy zamieścić:

1. dane cudzoziemca
2. adres zamieszkania
3. oświadczenie o posiadaniu w przeszłości obywatelstwa polskiego oraz informacje o okolicznościach jego utraty
4. adres ostatniego miejsca zamieszkania na terytorium RP
5. życiorys

Do wniosku **należy ponadto dołączyć:**

1. dokumenty potwierdzające tożsamość i obywatelstwo
2. dokumenty potwierdzające zmianę imienia i nazwiska, jeśli takie nastąpiły
3. posiadane dokumenty potwierdzające utratę obywatelstwa polskiego
4. fotografię osoby objętej wnioskiem
5. wskazanie pełnomocnika do doręczeń w Polsce (osobę uprawnioną do odbioru korespondencji w Polsce wraz z jej adresem)

Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim wnioski, oświadczenia i dokumenty wymagane w sprawach uregulowanych w ustawie, sporządzone w języku obcym, składa się wraz z ich tłumaczeniem na język polski sporządzonym lub poświadczonym przez tłumacza przysięgłego lub przez konsula.

Dokumenty potwierdzające utratę obywatelstwa określone są dla poszczególnych trybów, w jakich ta utrata miała miejsce. Przykładowo, jeśli cudzoziemiec utracił obywatelstwo w trybie określonym art. 13, 14 lub 15 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2000 r. Nr 28, poz. 353, z późn. zm.) dokumentami potwierdzającymi są:

- decyzja właściwego organu potwierdzająca utratę obywatelstwa polskiego na podstawie wyżej wskazanych przepisów, lub odmawiająca stwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego z uwagi na jego utratę na ww. podstawach,
- uchwała Rady Państwa PRL o udzieleniu zezwolenia na zmianę obywatelstwa polskiego na obce,
- uchwała Rady Państwa PRL o pozbawieniu obywatelstwa polskiego
- decyzja Ministra Spraw Zagranicznych lub konsula zezwalająca za zmianę obywatelstwa polskiego na obce.

Obowiązek wskazania Pełnomocnika do doręczeń w kraju wynika z obowiązującego od

11 kwietnia 2011 r. art. 40 par. 4 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, który stanowi, że: „Strona zamieszkała za granicą lub mająca siedzibę za granicą, jeżeli nie ustanowiła Pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w kraju, jest obowiązana wskazać w kraju Pełnomocnika do doręczeń”.

Przywrócenie obywatelstwa polskiego następuje w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, po przeprowadzeniu, w szczególności na wniosek osoby zainteresowanej, postępowania administracyjnego.

Wg Tabeli Opłat Konsularnych obowiązującej od 16 maja br. opłata konsularna za złożenie wniosku o przywrócenie obywatelstwa polskiego wynosi 10.600 HUF.

Szanowni Państwo,

Serdecznie zapraszam do wnikliwej lektury informacji zawartych na naszej stronie internetowej www.budapesztkons.polemb.net, która jest na bieżąco aktualizowana. W przypadku ewentualnych pytań zapraszam do kontaktu mailowego lub telefonicznego z naszym urzędem. Możliwy jest także kontakt osobisty z konsulem w tej sprawie po wcześniejszym uzgodnieniu terminu.

Anna Derbin,
konsul RP w Budapeszcie

A 2009. április 2.-i lengyel állampolgárságról szóló törvény határozatai értelmében a lengyel jogrendszerbe bekerült, az állampolgárság visszaállításának korábban nem létező intézménye. A törvény 5. paragrafusa, mely az állampolgárság visszaállításáról rendelkezik 2012. május 15.-én lép hatályba.

AMBASADA RP W BUDAPESZCIE REFERAT DS. KONSULARNYCH

- ☎ radca Anna Derbin
- 📍 1068 Budapeszt, Városligeti fasor 16
- ✉ budapeszt.amb.wk@msz.gov.pl
- 🌐 www.budapesztkons.polemb.net
- ☎ +36 1 413 8206 ☎ +36 1 413 8208

Poniedziałek	9.00 – 13.00
Wtorek	dzień bez przyjęć
Środa	12.00 – 17.00
Czwartek	9.00 – 13.00
Piątek	9.00 – 13.00

tel. dyżurny: +36 20 4729502 poza godzinami pracy urzędu
(pomoc konsularna tylko w sprawach losowych, wymagających niezwłocznej interwencji)

Święto Miłosierdzia Bożego

15. kwietnia nasza Wspólnota Parafialna powiększyła się o nowo ochrzczone dzieci - Ilonę i Alexę, życzymy Im i ich Rodzicom obfitych łask i błogosławieństwa Bożego.

Po Mszy świętej w Domu Polskim obejrzelśmy wystawę "Kőbánya moje życie" malarki Hanny Vargi. Po obejrzeniu wystawy udaliśmy na nietypowe spotkanie powielkanocne do Vecsés, gdzie mogliśmy zapoznać się z grekami i armeńskimi obyczajami wielkanocnymi.

Április 15.-én, Ilona és Alexa megkeresztelésével két új gyermekkel bővült közösségünk. A szentmise után a Lengyel Házban Varga Hanna: "Életem Kőbánya" című kiállítását nézhettük meg. A kiállítás megnyitóját Vecsésen érdekes találkózón vettünk részt, ahol megismerkedhettük a görög és örmény húsvéti szokásokkal

"Hymn do św. Wojciecha"

22 kwietnia na uroczystej Mszy św. z okazji Święta Patrona Stowarzyszenia Katolików na Węgrzech p.w. św. Wojciecha gościliśmy posła na Sejm RP Małgorzatę Gosiewską i wicedyrektora Departamentu Współpracy z Polonią Regionu Jurkowską. Podczas Mszy św. Chór św. Kingi wykonał po raz pierwszy "Hymn do św. Wojciecha" kompozytora, organisty Katedry Poznańskiej Krzysztofa Wilkusa.

Nasza Wspólnota powiększyła się o nowo ochrzczone dziecko - Gábora Gabryjela.

Április 22.-én a Szent Adalbert Egyesület védőszentjének tiszteletére celebrált szentmisén a Szent Kinga kórus ősbemutatót tartott, Krzysztof Wilkus "Szent Adalbert Himnusa" című művét adták elő. A kis Gábor Gábor megkeresztelése által közösségünk új taggal bővült

Uroczystość św. Wojciecha.

W poniedziałek, 23.04., z inicjatywy Stowarzyszenia św. Wojciecha, tradycyjnie, jak co roku w Kaplicy św. Wojciecha, znajdującej się w Bazylice św. Stefana, ks. Karol Kozłowski SChr odprawił uroczystą Mszę świętą ku czci naszego patrona, podczas której śpiewał Chór św. Kingi, grał Krzysztof Wilkus - organista z Katedry Poznańskiej.

Św. Wojciech jest obok Matki Bożej Królowej Polski i św. Stanisława Biskupa-Męczennika głównym patronem Polski. W trzech krajach odbiera on cześć szczególną: w Czechach, w Polsce i na Węgrzech. Św. Wojciech pochodził z książęcego rodu czeskich Sławnikowiców, spokrewnionego przez Dąbrówkę z dynastią Piastów. W młodości zapadł na ciężką chorobę. Rodzice nie mając nadziei

na wyzdrowienie ofiarowali go opiece Matki Bożej, patronce libickiego kościoła. Chłopiec pokonał chorobę i został przeznaczony do stanu duchowego. Bierzmowanie nastąpiło w Libicy przez biskupa misyjnego Adalberta, który nadał mu własne imię Adalbert. Imię to stało się później łacińskim odpowiednikiem Wojciecha, choć nie ma z nim żadnego związku etymologicznego. W wieku 27 lat został biskupem Pragi. Lud tego miasta nie zgadzał się jednak z jego bezkompromisowym głoszeniem ewangelii i dlatego został wygnany. Na ziemi Prus św. Wojciech, wraz z przyrodnim bratem Radzyminem i prezbiterem Boguszą - Benedyktem, przybył by ewangelizować pogan. Spotkania okazały się jednak niepomyślne. Misjonarze zostali zmuszeni do odwrotu. 23 kwietnia 997 roku we wsi Święty Gaj, niedaleko dzisiejszego Pasłęka, zostali zaatakowani. Św. Wojciech zginął śmiercią męczeńską. Król Bolesław Chrobry wykupił ciało misjonarza, zostało ono złożone najpierw w Trzemesznie, a następnie w Gnieźnie. Papież Sylwester II w 999 roku kanonizował męczennika. Węgry św. Wojciech odwiedził kilka razy i miał udzielić sakramentu Bierzmowania św. Stefanowi, późniejszemu królowi.

Április 23.-án, Szent Adalbert ünnepén, mint ez már hagyomány, Karol Kozłowski atya ünnepi szentmisét mutatott be a budapesti Szent István Bazilika Szent Adalbert kápolnájában. A szentmisét a Szent Kinga kórus éneke és Krzysztof Wilkus organjátéka kísérte. Szent Adalbert, A Szűzanya, Lengyelország Királynője és Mártír Püspök Szent Szaniszló mellett Lengyelország legfőbb védőszentje. Miután a 956-ban született Adalbert súlyos gyermekbetegségből felgyógyult, szülei hálaból a Szűzanya kegyelmébe ajánlották. 27 évesen választották prágai püspökké, de a lakosok nem értettek egyet igehirdetésével, ezért kiűzték a városból. A Poroszok földjére mint misszionárius érkezett, de itt sem járt szerencsével. 997 április 23.-án fogságba került és mártírhalt. Bolesław király kivásárolta a holttestét, először Trzemeszynben, majd Gnieznoban lett eltemetve. II. Szilveszter pápa 999-ben avatta szentté. Szent Adalbert többször járt Magyarországon, úgy tervezték, hogy Szent István királyt ő fogja a bérmlás szentségében részesíteni.

Niedziela Dobrego Pasterza

Niedzielą Dobrego Pasterza, 29.04., rozpoczyna tydzień modlitw o powołania kapłańskie i zakonne. Jest on inicjatywą Pawła VI, który postanowił, że jedna z niedziel okresu wielkanocnego będzie przeznaczona na modlitwę o powołania do stanu kapłańskiego i życia zakonnego. Była to odpowiedź Papieża na utrzymujący się kryzys w Kościele, którego jednym z najjaskrawszych i najboleśniejszych przejawów był spadek powołań, i to zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet. W tej sytuacji Ojciec Święty postanowił działać, i to szybko. 23 stycznia 1964 r. zarządził, że odtąd w Niedzielę Dobrego Pasterza Kościół będzie się szczególnie modlił o nowych "robotników żniwa". Po raz pierwszy Dzień Modlitw o Powołania odbył się 12 kwietnia 1964 r.

27 kwietnia minęła 67 rocznica śmierci ks. Wincentego Danki - pierwszego duszpasterza Polaków na Kőbányi. Dzisiejsza Msza święta ofiarowana była w jego intencji, po niej złożyliśmy kwiaty pod jego pomnikiem. Ks. Wincenty Danek przybył do Budapesztu we wrześniu 1908 roku, gdzie podjął pracę duszpasterską wśród kilku tysięcy polskich robotników pracujących w stolicy Węgier. Ks. Danek za swoje najistotniejsze zadanie budowę uznał polskiego kościoła oraz domu polskiego, które w jego zamyśle powinny stać się centrum polskiego życia religijnego, kulturalnego i społecznego. Budowa kościoła trwała wiele lat. 17 sierpnia 1930 r. Prymas Polski Kardynał August Hlond dokonał konsekracji nowego kościoła. Wkrótce potem udało się zakończyć budowę Domu Polskiego. Wycieńczony chorobą i pracą ponad siły ksiądz Danek nie dożył końca wojny. Zmarł dwa tygodnie przed kapitulacją Niemiec.

Po Mszy świętej w Domu Polskim odbyła się prezentacja książki Konrada Sutarskiego "Polska flaga na Węgrzech".

Április 29.-én a Jópásztor Vasárnapján kezdődik az imádság hete a papi és szerzetesi hivatásért. Miután az Egyház fájdalmas krízist élt át, VI. Pál pápa 1964 január 23.-án rendeletbe adta, hogy minden év Jópásztor Vasárnapjától kezdődően egy hétig a hívek az egyház „munkáiért” imádkozzanak. Április 27.-én Danek Wincenty atya, a kőbányai lengyelek első lelkipásztora halálának 67. évfordulóján az ő lelki üdvéért felajánlott szentmise után virágokat helyezettünk el szobra alatt. Danek Wincenty 1908-ban érkezett Budapestre, ahol több ezer lengyel munkás lelkipásztora lett. Az ő kezdeményezésére épült a Lengyel Templom és Lengyel Ház. A nehéz munka és betegség miatt erejét vesztve a németek kapitulálása előtt két héttel halt meg. A szentmise után Sutarski Konrad: Lengyel lobogó Magyarországon című könyvének bemutatója volt a Lengyel Házban.

B.P. – ford. BHH ■

ODDAJĄC GŁOS INNYM: **Co mamy w CV?**

Ostatnio rozgorzała debata o polskim szkolnictwie wyższym. Do mediów przedostała się ona nieco w tle sporu o program nauczania historii. Jednocześnie mnożą się skargi na niską jakość kształcenia na uczelniach, na katastrofalne „kole-siostwo” i odczuwalny upadek ducha wspólnoty akademickiej, niezdolnej do podejmowania nowych wyzwań, nie zachęcającej do stawiania pytań czy poszukiwania innowacyjnych rozwiązań. Mówi się też, że nie bardzo wiadomo, czego studentów należy uczyć, ponieważ wiedza wyniesiona ze szkół wyższej okazuje się mało przydatna (jeśli w ogóle) w późniejszym życiu zawodowym. W rezultacie studia służą zdobyciu „papierka”, użytecznego do wpisania w CV, lecz rzeczywiste umiejętności zdobywa się albo na słono płatnych kursach doszkalających albo bezpośrednio w „ogniu walki” tzn. po podjęciu pracy.

Powszechnie wiadomo jak trudne są obecnie warunki na rynku. Niełatwo znaleźć satysfakcjonujące zajęcie. Kilka tygodni temu uczestniczyłem w warsztatach, których celem było jak najlepsze przygotowanie słuchaczy do rozmów kwalifikacyjnych u potencjalnych pracodawców. Chodziło z grubsza o to, żeby zwiolokrotnić swoje szanse na zdobycie upatrzonego stanowiska dzięki przemyślanej strategii, opierającej się częściowo na sztuce autoprezentacji, ale także na solidnym „odrobieniu pracy domowej”. Ta ostatnia miałaby polegać na uprzednim rozeznaniu się w specyfice stanowiska, o które się obiegamy, na generalnym zapoznaniu się z firmą, jej działalnością, celami, swoistą kulturą pracy i wartościami, do których się odwołuje. Następnie zachęcano do przygotowania CV, w którym na plan pierwszy wysunęłyby się umiejętności najbardziej odpowiadające profilowi przedsiębiorstwa. Krótko mówiąc, warsztaty uświadamiały jak wiele można zrobić, aby z własnego życiorysu wycisnąć możliwie dużo informacji stawiających nas w pozytywnym świetle i czyniących nas atrakcyjnym „kąskiem” dla pracodawcy.

Co z tego? Przyszła mi do głowy pewna myśl. Przeglądając się, a także samemu uczestnicząc w nieustannych zabiegach o jak najwspanialsze CV, które pozwoli zdobyć wymarzoną pracę, a ta z kolei zagwarantuje poczucie finansowego bezpieczeństwa, komfort i wysoką samoocenę, zacząłem coraz silniej sobie uświadamiać, ile wysiłku, czasu i energii musimy w to wszyscy wkładać. Jak bardzo pragniemy, żeby nasze działania przynosiły realne korzyści, aby były efektywne, produktywne, niepowtarzalne i nadzwyczajne, co pozwoli nam się zrealizować, osiągnąć zadowolenie i satysfakcję, odna-

leźć szczęście oraz – co chyba najistotniejsze – nadać całej tej naszej bieżącej okrojony sens. Nic przecież tak nie deprymuje jak poczucie bezsensu.

Mądrze i pracowicie kształtowane CV reprezentuje nasz kapitał, którym możemy dysponować na rynku pracy. Odzwierciedla ono nasze doświadczenie, zainteresowania, umiejętności, jak również z grubsza ukazuje, co dotychczas uczyniliśmy z naszym życiem. Jego okresowa analiza pomaga nam wyznaczać nowe kierunki rozwoju, zachęca do dalszego działania i ułatwia budowanie generalnego poczucia sensu.

Jednakże myśl, o której wyżej wspomniałem, dotyczyła innego CV, nie przeznaczonego już dla kolejnego pracodawcy. Cały ten kontekst kryzysu w edukacji i na rynku pracy skłonił mnie do refleksji nad czymś, co bym roboczo nazwał „chrześcijańskim CV”. Przyjmując bowiem perspektywę wiary należałoby spojrzeć na całe swoje życie w kategoriach pisania CV, które później będzie podstawą „rozmowy kwalifikacyjnej” na najważniejsze stanowisko, bo decydujące o naszym „samopoczuciu” na wieczność. Stąd nie bez kozery pokrótce scharakteryzowałem wyżej najważniejsze wątki z warsztatów, ponieważ dostrzegłem, że analogiczne „zadanie domowe” stoi przed każdym chrześcijaninem, ubiegającym się o skorzystanie z owoców zbawczej męki Chrystusa. Wszakże tego „pracodawcę” w pierwszym rzędzie wypadałoby poznać, odkryć jego „kulturę firmy” i uformować własne CV tak, aby najlepiej odpowiadało jego „oczekiwaniom”. Gdy ogólnikowo kreśliłem atmosferę wokół obecnego systemu edukacji, z tyłu głowy nieustannie kołatała mi się myśl, że w najszerszym rozumieniu kształcenie powinno oznaczać rzeźbienie całości osoby ludzkiej, która przecież skądś się wywodzi i ku czemuś (Komuś) ostatecznie zmierz. Stąd rozpaczyliwie teraz zadawane pytanie „czego uczyć?” dałoby się przełożyć na indywidualne doświadczenie każdego z nas, usiłującego przede wszystkim wyspecjalizować się w tym, co pomoże wywalczyć niebo.

Jak to zrobić? Długo można byłoby o tym mówić, bo temat jest niezwykle bogaty. Zasadniczo jednak odpowiedzi trzeba udzielić sobie samemu, wytrwale realizując „pracę domową” i ustawicznie się kształcąc, podążając za wiecznym żywym pytaniem: „czego się uczyć?”. Na koniec, i na zachętę, mała historia pewnego sukcesu: zaczniemy od „wypłaty” – „Bóg Go nad wszystko wywyższył i darował Mu imię ponad wszelkie imię, aby na imię Jezusa zgięło się każde kolano istot niebieskich i ziemskich i podziemnych” (Flp 2, 9-10).

Zgodzimy się zapewne wszyscy, że to dość hojna „zapłata”, wskazująca, że trafiono w „upodobania” „pracodawcy”. A jak do tego doszło? – zapytamy. Gdyż „ogolił samego siebie, przyjąwszy postać sługi, [...] uniżył samego siebie, stawszy się posłusznym aż do śmierci – i to śmierci krzyżowej” (Flp 2, 7-8). Ogołocenie, uniżenie, posłuszeństwo, ofiara. Czy mamy to już w naszym CV?

Wojciech Kozłowski ■

Az utóbbi években óriási vita alakult ki a lengyel egyetemeken, hogy valójában mire is valók, hiszen a tapaszlatokat csak a gyakorlatban lehet megszerezni, a diploma csak egy „fecni”. Amit az önéletrajza be lehet írni.

Tudvalevő, manapság mennyire nehéz megfelelni a piac követelményeinek. Nemrég egy olyan továbbképzésen vettem részt, ahol az volt a fő téma, hogyan készüljünk fel álmaink állása megnyerése érdekében. Az önéletrajz fő vonala az, hogy a cég sikeréhez miként tudunk hozzájárulni, mindent annak kell alávetni, hogy a lehető legkedvezőbb kép alakuljon ki rólunk. Az állás magával vonja az anyagi biztonságot, ezzel együtt az elégedettséget, a sikert és ezzel az élet értelmét.

A fent említett gondolatok arra ösztönöztek, hogy a hit tükrében az egész életet úgy kéne élnünk, mintha egy másfajta, egy „keresztény önéletrajzot” írnánk. Keresztény elvek szerint haladva eljutunk az „interjúhoz” mely belépő a legfontosabb állás eléréséhez, ez a kijelölt út az örökkévalóság. Ugyanolyan „házi feladatot” kell minden keresztény embernek teljesítenie, élvezni annak gyümölcsét, amit Krisztus a szenvedésén keresztül nekünk adott. Mindenki valahonnan származik és valahová tart, a közbenső utat kell „kifaragni”.

Mi lenne, ha minden visszafelé kezdenénk, tehát a fizetéstől. Mert abban biztosak lehetünk, hogy tisztességes fizetésben fogunk részesülni. Szegénység, megalázás, engedelmisség, áldozathozatal. Szerepel mindez az önéletrajzunkban?

ford. BHH

POLSKA PARAFIA PERSONALNA W BUDAPESZCIE
Księża Chrystusowcy

Siostry Misjonarki Chrystusa Króla

Lengyel személyi Mindenkor Segítő Szűz Mária Plébánia

Societas Christi pro Emigrantibus Polonis

Krisztus Király Misszionárius Nővérek

1103 Budapest, Óhegy u. 11.

tel/fax: 1 431 84 13

e-mail: plebaniapl@onet.eu

www.parafiabudapest.republika.pl

MSZE ŚWIĘTE w języku polskim
w niedziele i święta – 10.30 i 18.00
każdy piątek – 17.00

SZENT MISE magyar nyelven
vasárnap és ünnepnapokon – 9.00
hétköznapiakon – 7.30

01.04. POKO (o. ul. Óhegy 11) zorganizował koncert pieśni i utworów fortepianowych F.Chopina, F.Liszta i R. Schumannna w wykonaniu Anny Falus – śpiew i Györgya Handla – fortepian

A Lengyel Oktatási és Kulturális Központban (Óhegy utca 11.) volt Falus Anna (ének) és Handl György (zongora) koncertje, amelynek keretében Chopin, Liszt, és Schumann műveket adtak elő

W Ogólnokrajowej Szkole Polskiej na Węgrzech będzie XV jubileuszowy konkurs poezji śpiewanej dla maluchów, którego tematem była wiosna

A magyarországi Országos Lengyel Iskolában sor kerül a XV. (jubileumi) előadóművészeti versenyre, ahol a gyerekek tavasszal kapcsolatos megzenésített verseket adtak elő

15.04. W POKO (o. ul. Óhegy 11) odbyło się otwarcie wystawy malarskiej "Moje życie - Kőbánya" Hanny Varga. Otwarcia dokona Lajos Verbai dyrektor Muzeum Zbiorów Historycznych na Kőbányi. Wernisaż uświetni grą na fortepianie (senior) Xavér Varnus

A Lengyel Oktatási és Kulturális Központban (Óhegy utca 11.) Varga Hanna festőművész „Életem – Kőbánya” című kiállításának megnyitója volt. A megnyitó beszédet Verbai Lajos, a Kőbányai Helyörténeti Gyűjtemény igazgatója mondja, zongorán játszik id. Varnus Xavér

20.04. Polsko-Węgierskie Stowarzyszenie Kulturalne w Érdzie organizuje w Miejskiej Bibliotece im. Zoltána Csuki kolejny wykład Gábora Zsille z cyklu "Pamięci świętych i królów: średniowiecze i polsko-węgierscy wspólni święci"

A helyi Csuka Zoltán Könyvtárban – az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület szervezésében – kerül sor Zsille Gábor előadására, amelyet „Középkor és a közös lengyel-magyar szentek” címmel fog tartani

06.04. W Izbie Regionalnej w Isaszegu otwarciem wystawy z okazji 40 lecia Muzeum, rozpoczęło się polsko-węgierskie spotkanie, organizowane tradycyjnie z okazji Dni Historycznych Isaszegu, który od szeregu lat utrzymuje kontakty z PSK im.J.Bema na Węgrzech

Az Isaszegi Tájházbán a Múzeum fennállása 40. évfordulója alkalmából rendezett kiállítás megnyitóval kezdődött el a lengyel-magyar találkozó, melyet hagyományosan az Isaszegi Történelmi Napok alkalmával rendeztek meg. A Múzeum évek óta kapcsolatot tart fenn a Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesülettel

13.04. Dniu Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej w budapeszteńskim Kościele Polskim odbyła się msza święta i Nabożeństwo Fatimskie

A Katyni Vérengzés Áldozatainak Emléknapján a budapesti Lengyel Templomban Fatimai Szentmisét mutattak be

14.04. W Budapeszcie odbyło się plenarne posiedzenie Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego

Budapesten testületi ülést tartott az Országos Lengyel Önkormányzat

Samorząd Óbudy wraz z tamtejszym Samorządem Narodowości Polskiej zorganizował okolicznościowe spotkanie przy pomniku katyńskim dla upamiętnienia Dnia Pamięci Ofiar Katyńskich

Az Óbudai Önkormányzat az ottani Lengyel Nemzetiségi Önkormányzattal közösen a katyni áldozatokra emlékére ünnepi megemlékezést szervezett Katyni emlékműnél

21.04. Na Węgrzech za sprawą Ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Budapeszcie Romana Kowalskiego wraz z Małżonką oraz Konsul RP w Budapeszcie Anny Derbin w obecności poseł na Sejm PR Małgorzaty Gosiewskiej i wicedyrektor Departamentu Współpracy z Polonią Reginy Jurkowskiej rozpoczęły się oficjalne obchody Dnia Polonii i Polaków za Granicą na Węgrzech. Budapeszteński Konsulat zaprosił na tę okazję krakowski Teatr "Bagatela", który z sukcesem zaprezentował sztukę Paula Pörtnera "Szalone nożycy" w przekładzie Elżbiety Woźniak, reżyserii Marcina Sławińskiego, scenografii Joanny Schoen, zaś opracowaniem muzycznym i opracowaniem tekstu zajął się Marcin Sławiński

Magyarországon, Roman Kowalski, a Lengyel Köztársaság budapesti nagykövete és Felesége, valamint Anna Derbin a Lengyel Köztársaság Konzulja kezdeményezésére, a Szejm képviselője Małgorzata Gosiewska és a Polonia Együttműködési Ügyosztályának helyettes igazgatója Regina Jurkowska jelenlétében megkezdődött a „Határon túli Polonia és Lengyelek napja” hivatalos ünnepségsorozat. A Budapesti Konzuli Hivatal meghívta erre az alkalomra a krakkói "Bagatela" színház társulatát, mely nagy sikerrel mutatta be Paul Pörtnera "Örült olló" című darabját, melynek fordítója Elżbieta Woźniak, rendezője Marcin Sławiński, díszlettervezője Joanna Schoen volt, míg a zenei rendezés és dramaturg Marcin Sławiński nevéhez fűződik

22.04. W Domu Polskim i Kościele Polskim w Budapeszcie odbywały się będą uroczyste obchody patrona stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha. Podczas mszy świętej (godz. 10.30) Chór św. Kingi zaprezentuje premierowo „Hymn do św. Wojciecha” autorstwa organisty katedry poznańskiej Krzysztofa Wilkusa.

A budapesti Lengyel Házbán és Lengyel Templomban a Magyarországi Lengyel Katolikusok Egyesülete védőszentjének, Szent Adalbertnek az ünnepét ülik meg. A szentmise során a Szent Kinga kórus első alkalommal adja elő a poznańi orgonista Krzysztof Wilkus alkotását: a „Szent Adalbert himnusz”-t.

23.04. W Bazylice św. Stefana w Budapeszcie w uroczystość św. Wojciecha Patrona Polski i Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech rozpoczęła się polska msza święta

A budapesti Szent István bazilikában lengyel mise volt Szent Adalbert – Lengyelország és a Magyarországi Lengyel Katolikusok Egyesületének patrónusa – tiszteletére.

MI LESZ?

Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach. Figyelem: A szerkesztőség a fent említett programokban bekövetkezett változásokért nem vállal felelősséget. (b.)

01.06. W siedzibie PSK im. J.Bema w Budapeszcie rozpocznie się spotkanie z Gáborem Hársem byłym ambasadorem Węgier w Polsce, poświęcone promocji jego najnowszej 2-tomowej książki „Historia oglądana z bliska – Dziennik ambasadora”

Budapesten, a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület székhelyén könyvbemutatóval egybekötött találkozólész Hárs Gáborral, Magyarország volt lengyel nagykövete, ahol bemutatják új „Történelem közelnézetből, a nagykövet naplója” című 2 kötetes művét

02.06. Na posiedzeniu plenarnym w Budapeszcie zbierze się Ogólnokrajowy Samorząd Polski

Budapesten, az Országos Lengyel Önkormányzat testületi ülést tart

03.06. W XIII dzielnicy Budapesztu przy ulicy Baber z udziałem Polaków odbywał się będzie Festiwal Narodowościowy. W programie Festiwalu oprócz koncertu w wykonaniu zespołów z poszczególnych narodowości. degustacja gastronomiczna

A Budapest XIII kerületi Baber utcában Nemzetiségi Fesztivál zajlik, melyen lengyelek is részt vesznek. A fesztiválon a különböző népek együttesei fellépésén kívül a nemzetiségi ételekből is kóstolót kaphatunk

10³⁰ W budapeszteńskim Kościele Polskim rozpocznie się msza święta na zakończenie roku szkolnego

A budapesti Lengyel Templomban tanévzáró szentmise lesz

08.06. Wspomnienie św. Jadwigi Królowej. Msza w Kościele Polskim

A Lengyel Templomban tartott szentmisén Szent Hedvig királynőre emlékezünk.

09.06. W Mucsony odbywał się będzie V Dzień Mniejszościowy. W programie: msza święta sprawowana przez ks. Roberta Kukuczkę salezjanina, występy zespołów „Polska Drenka” i zespołu amatorskiego z Mucsony, polskie legendy i bajki ludowe w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej im. László Kalász oraz prezentacja przysmaków polskiej kuchni. Współorganizatorem imprezy jest miejscowy Samorząd Polski.

Mucsonyban megrendezésre kerül az V. „Kisebbségi Napok” című rendezvény. A programban lesz szentmise, melyet Robert Kukuczka saleziánus atya celebrál, a „Polska Drenka” együttes és a Mucsony Együttes fellépése, lengyel legendák és népmesék a Kalász László Általános Iskola tanulóinak előadásában valamint lengyel finomságok kóstolója. A rendezvény társ-szervezője a Lengyel Önkormányzat

10.06. Uroczystość Bożego Ciała. Msza święta węgierskojęzyczna w budapeszteńskim Kościele Polskim rozpocznie się o godz. 9.00, po niej Procesja Eucharystyczna do czterech ołtarzy i o godz. 10.30 msza święta polskojęzyczna. Jeden z ołtarzy przygotowuje Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha

Úr Napját ünnepeljük. A budapesti Lengyel Templomban a magyar nyelvű szentmise 9.00-kor kezdődik, utána Eucharisztikus Körmenet lesz négy oltárhoz, 10.30-kor pedig lengyel nyelvű szentmise következik. Az egyik oltárt a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete készíti

13.06. W Kościele Polskim w Budapeszcie rozpocznie się nabożeństwo fatimskie

A budapesti Lengyel Templomban fatimai istentisztelet lesz

14.06. SNP IV dzielnicy Budapesztu organizuje wycieczkę w Bieszczady

• A Budapest IV. kerületi Lengyel Önkormányzat kirándulást szervez a Bieszczady hegységbe

17.06.

15.06. W sali wystawienniczej Muzeum Węgierskiej Polonii w Budapeszcie czynna będzie wystawa twórczości Gabriela Morvay

Megtekinthető Morvay Gabriella kiállítása a Magyarországi Lengyelek Múzeuma kiállítótermében

17⁰⁰ W Kaplicy Skalnej w Budapeszcie odprawi mszę św. w intencji matek proboszcz parafii polskiej ks. Karol Kozłowski SChr.

Jézus Urunk Szent Szívének ünnepe. Szentmise bemutatása a Lengyel Templomban 17.00-kor lesz

16.06. Zakończą się rok szkolny w Ogólnokrajowej Szkole Polskiej na Węgrzech

Zárja a tanévet az Országos Lengyel Nyelvoktató Iskola

20.06. W Muzeum Węgierskiej Polonii w Budapeszcie odbędzie się otwarcie wystawy dot. historii współpracy polskiego i węgierskiego taternictwa pt. „Razem w tatrzańskie szczyty”

Budapesten, a Magyarországi Lengyelek Múzeumában kiállítás megnyitólész „Együtt a Táttra csúcsaira” címmel, a Táttra felfedezésének közös magyar-lengyel történetét mutatja be

22.06. W Egerze tamtejszy Samorząd Polski organizuje wystawę pt. „Polska subiektywnie”

Egerben az ottani Lengyel Önkormányzat kiállítást szervez „Szubjektív Lengyelország” címmel

29.06. Uroczystość świętych Apostołów Piotra i Pawła. Msza święta będzie celebrowana w budapeszteńskim Kościele Polskim

Péter és Pál apostol ünnepe. Szentmisét mutatunk be a budapesti Lengyel Templomban

30.06. W Somogyvár odbywało się będzie doroczne święto węgierskiej Polonii Dzień św. Władysława. Rozpocznie je polsko-węgierska msza święta, a następnie odbędzie polsko-węgierski program artystyczny, a także wręczone zostaną nagrody polonijne: św. Władysława i „Za Zasługi dla węgierskiej Polonii”

Somogyváron kerül megrendezésre a Magyarországi Lengyelek Ünnepe, a Szent László nap. Az ünnepség lengyel-magyar szentmisével kezdődik, utána pedig lengyel-magyar kulturális program következik, valamint átadásra kerülnek a „Szent László Díj” valamint a „Magyarországi Lengyelekért” díj

01.07. W Oddziale POKO (Óhegy 11) odbędzie się otwarcie wystawy poświęconej Koszalinowi

Az LKOK-ban (telephely: Óhegy utca 11) kiállítás nyílik Koszalin város tiszteletére

10³⁰ W budapeszteńskim Kościele Polskim sprawowana będzie msza święta ku czci św. Władysława

A budapesti Lengyel Templomban Szent László tiszteletére mutatunk be szentmisét

Nagrody Polskiej Rady Biznesu im. Jana Wejcherta

Nagrody przyznane przez PRB mają się stać prawdziwymi "Oscarami" polskiego biznesu. W tym roku przyznawane były po raz pierwszy. I choć nominowanych do nagrody znaliśmy już kilka tygodni wcześniej, pytanie o to, kto zdobędzie nagrodę budziło spore emocje, a odpowiedź trzymana była w ścisłej tajemnicy do samej gali. Nagrody przyznawane są w trzech kategoriach: "Za sukces", "Za działalność społeczną" oraz "Za wizję i innowacyjność". Zwycięzcy każdej kategorii otrzymali nagrody pieniężne w wysokości 100 tysięcy złotych oraz statuetki, będące repliką rzeźby Alexandry Wejchert. Nagroda przeznaczona jest dla osób, które w sposób wyjątkowy wyróżniały się w życiu biznesowym i społecznym. Każda z kategorii odwołuje się bezpośrednio do cech, którymi charakteryzował się Jan Wejchert, wizjoner, biznesmen i współtwórca ITI. Wyjątkowość nagrody podkreśla – oprócz samego patrona – kapituła konkursu i formuła zgłaszania kandydatów, których nominowało ponad 400 różnych instytucji. W skład czternastoosobowej kapituły

weszły takie osobistości, jak: Aldona Wejchert, Agata Wejchert-Dworniak, Leszek Balcerowicz, Waldemar Dąbrowski, prof. Michał Kleiber, Jerzy Koźmiński, Monika Olejnik, Mariusz Walter, Dariusz Mioduski, Alicja Kornasiewicz, Tomasz Mikołajczak, Zbigniew Niemczycki, Marian Owerko, Jacek Szewajcowski.

Nagrodę Polskiej Rady Biznesu im. Jana Wejcherta w kategorii "sukces" zdobył Wojciech Ingłot, prezes zarządu Ingłot Cosmetics, "za wizję i innowacyjność" wyróżniony został Adam Kiciński, prezes zarządu CD Projekt RED S.A. a w kategorii "Za działalność społeczną" kapituła doceniła działalność ks. Jacka Stryczka, pomysłodawcy wielu głośnych happeningów i organizator akcji "Szlachetna Paczka".

- Trzech wyłonionych dziś laureatów dokładnie odzwierciedla swoją postawą te wartości, które chcieliśmy podkreślić i docenić - podsumował Dariusz Mioduski.

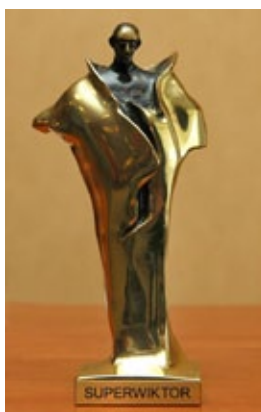
Ez a díj, melyet először adtak át idén, egy igazi üzleti „Oscar”. Három kategóriában kerül kiosztásra, ezek: a „Siker” a „Társadalmi tevékenységért” és a „Vízión és innováció”. A kategóriánként 100.000 PLN díjat azok az üzletemberek nyerték el, akik rendkívüli teljesítményt nyújtottak a társadalmi és üzleti életben egyaránt

WIKTORY

W sobotę 14 kwietnia na Zamku Królewskim w Warszawie rozdano Wiktory, nagrody Akademii Telewizyjnej dla osobowości świata telewizji, kultury i polityki. Wiktory są nagrodami Akademii Telewizyjnej przyznawanymi od 1985 roku. Pomysłodawcą tej nagrody jest dziennikarz telewizyjny Józef Węgrzyn. Przyznaniem tej nagrody honoruje się wybitne osobowości małego ekranu, ludzi, którzy dzięki swej osobowości, wiedzy czy umiejętnościom zapisali się w pamięci widzów.

Nagroda ta przyznawana jest od 1985 roku, a od 1995 roku laureatów wybiera Telewizyjna Akademia Wiktorów, składającą się z laureatów poprzednich edycji. Statuetka Wiktora przyznawana jest w dziesięciu kategoriach, przy czym laureatów dziesięciu z nich typuje gremium złożone z dotychczasowych zdobywców tego wyróżnienia, dziesiątego zaś przyznaje publiczność, głosując na wybraną osobę za pomocą SMS-ów.

Sam "Wiktor" jest niewielką statuetką z brązu, a specjalny, pozaregulaminowy "Superwiktor" (przyznawany za całokształt twórczości) jest dodatkowo połączony. Statuetki "Wiktorów" można otrzymywać wielokrotnie, a "Superwiktora" tylko raz.

Nagrody Superwiktora otrzymali:

- Maciej Orłoś
- ks. Adam Boniecki
- Krzysztof Jasiński

Laureaci Wiktorów za 2011 rok:

- Najpopularniejszy polityk: Donald Tusk
- Najwyżej ceniony dziennikarz, publicysta: Justyna Pochanke
- Najpopularniejszy aktor telewizji: Kinga Preis
- Piosenkarz lub artysta estrady: Sebastian Karpiel Bulecka
- Najlepszy prezenter lub spiker telewizyjny: Krzysztof Ziemięc
- Twórca programu telewizyjnego lub artystycznego: Ewa Ewart
- Osobowość telewizyjna: Grażyna Torbicka
- Największe odkrycie telewizyjne: Danuta Wałęsowa
- Najpopularniejszy sportowiec: Justyna Kowalczyk
- Wiktor publiczności: Robert Janowski

Április 14-én, szombaton a varsói Királyi Várban kiosztották a Televíziós Akadémia „Wiktor” díját, melyet a televíziós-, a kulturális- és a politikai élet kiválóságai vehettek át. A díjazottakra sms-ben lehetett szavazni. Maga „Wiktor” egy kicsi bronzszobor, a versenyen kívüli „Superwiktor” (életmű díj) pedig aranyozott.

Nagroda FAIR PLAY dla 12-LETNIEJ PŁYWACZKI

Wykryła błąd sędziów i oddała puchar koleżance. To były jej pierwsze większe zawody i od razu okazała się ich gwiazdą, choć wcale nie wygrała. 12-letnia Aleksandra Kogut z Krakowa zwróciła uwagę sędziów na błąd, jaki popełnili w liczeniu, przyznając jej miejsce na podium regionalnego turnieju pływackiego. Z pucharu tym samym zrezygnowała, ale w zamian dostała o Polskiego Komitetu Olimpijskiego dyplom Fair Play za "czyn sportowy".

Do sytuacji, w której uczennica szkoły podstawowej wykazała się postawą fair play, doszło w czasie cyklu pływackiego, którego finał rozegrano 10 grudnia. W czterech konkurencjach na przestrzeni kilku miesięcy startowały dzieci w przedziale wiekowym 11-13 lat. Dla Oli był to debiut. Ola po zawodach dobrowolnie "wypisała się" z miejsca na podium. Po wyczytaniu jej nazwiska podeszła, by odebrać puchar i wręczyła go koleżance. Sędziowie chwilę później dowiedzieli się, dlaczego. Za to 12-latk

została zaproszona na galę PKOL-u, gdzie wręczono jej dyplom, ale - jak tłumaczy jej tata - "całe zamieszanie wokół tej sprawy jest zdaniem Oli niepotrzebne".

Észrevette a bírók hibáját és a kupát átadta versenyző társának Élete első komoly versenynén indult és nyert – bár nem versenyt, de sportszerű viselkedéséért a Lengyel Olimpiai Bizottság Fair Play díjjal

Nauczą języka polskiego, przedsiębiorczości i samodzielności

Jak co roku warszawska Fundacja SEMPER POLONIA przygotowała bogatą ofertę szkoleń i stażów zawodowych dla młodzieży polonijnej z całego świata i w różnym wieku. Zachęcając do zapoznania się z krótką charakterystyką poszczególnych projektów oraz szczegółami procesu rekrutacji informujemy, że uczestnictwo w nich jest bezpłatne, a Fundacja pokrywa w całości koszty pobytu uczestników w Polsce oraz częściowy koszt dojazdu do i z Polski.

WARSZTATY DZIENNIKARSKIE SEMPER POLONIA

Adresowane są do osób polskiego pochodzenia w wieku 18-30 lat, aktywnie działających w środowiskach polskich w krajach zamieszkania, mających wiedzę o sprawach ważnych dla Polaków i Polonii w zakresie lokalnym i globalnym, które chciałyby w przyszłości podjąć współpracę z fundacyjnym portalem IUVENUM POLONIA oraz TVP Polonia i Polskim Radiem S.A. – sekcją „Radio Dla Zagranicy”. W procesie rekrutacji preferowani będą kandydaci posiadający doświadczenie, co najmniej amatorskie, z dziennikarstwem lub pracą edytorską w języku polskim i dysponujący odpowiednimi możliwościami technicznymi i logistycznymi, niezbędnymi do podjęcia przyszłej współpracy.

W programie dwutygodniowych warsztatów przewidziane są zajęcia teoretyczno-praktyczne z zakresu dziennikarstwa telewizyjnego, radiowego i prasowego (internetowego). Wysoki poziom merytoryczny szkolenia zapewnią trenerzy Akademii Telewizyjnej TVP S.A., sekcji szkoleń Polskiego Radia S.A. oraz dziennikarze i personel techniczny portalu IUVENUM POLONIA, TVP Polonia oraz Polskiego Radia S.A.

Warsztaty odbędą się w Warszawie w pierwszej połowie sierpnia (dokładny termin zostanie ustalony do końca maja br.). Fundacja SEMPER POLONIA pokrywa koszty zakwaterowania i wyżywienia oraz częściowy koszt dojazdu do i z Polski.

Zgłoszenia do Warsztatów w formie prezentacji video (np. video CV lub dziennikarskie pozdrowienie z miasta zamieszkania kandydata - plik lub link do serwisu video, np. YouTube), wraz z dołączoną ankietą rekrutacyjną (do pobrania na stronie: www.semperpolonia.pl) oraz przykładowym krótkim artykułem o tematyce polonijnej, należy przysyłać na adres warsztaty.dziennikarskie@semperpolonia.pl do 30 czerwca br. Szczegółowych informacji o szkoleniu udziela: Grzegorz Rogowski

☎ +48 22 5056677

✉ grogowski@iuve.pl

SPOTKANIA Z JĘZYKIEM POLSKIM W WARSZAWIE

To wspólny projekt Fundacji z Fundacją Nauki Języków Obcych Linguae Mundi, adresowany do stypendystów Fundacji oraz studentów polonijnych, którzy pragną podnieść swoją znajomość języka polskiego, zdobyć kompetencje językowe, które umożliwią swobodne uczestniczenie w dyskusjach, rozmowach kwalifikacyjnych, prowadzenie negocjacji oraz prezentacji w języku polskim.

Tematyka zajęć będzie dostosowana do potrzeb językowych słuchaczy, którzy mówią już po polsku i potrzebują praktyki w posługiwaniu się „codziennym” językiem polskim. Program obejmie także zapoznanie się z bogatym dziedzictwem polskiej historii, kultury, dziełami polskiej kinematografii i sztuki. Planowane jest odwiedzenie m.in. Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum Narodowego, Zamku Królewskiego, Wilanowa, Centrum Nauki Kopernik gdzie zapoznać się z bogatą ofertą kulturalną Warszawy i Polski.

Warsztaty odbędą się w dniach 7.07 – 02.09.2012 r. i będą podzielone na 4 turnusy po 25 osób:

- 1 TURNUS: 08.07-21.07.2012
– zgłoszenia do 01.06.2012 r.
- 2 TURNUS: 22.07-04.08.2012
– zgłoszenia do 01.06.2012 r.
- 3 TURNUS: 5.08-18.08.2012
– zgłoszenia do 15.06.2012 r.
- 4 TURNUS: 19.08-01.09.2012
– zgłoszenia do 15.06.2012 r.

Fundacja gwarantuje zakwaterowanie, dietę na czas trwania stażu, bilet komunikacji miejskiej oraz częściowy zwrot kosztów podróży. Osoby zainteresowane kursem prosimy o przesłanie wypełnionej ankiety rekrutacyjnej (do pobrania na: www.semperpolonia.pl), załączników, CV wraz z listem motywacyjnym na adres: gzurawiecki@semperpolonia.pl. Szczegółowych informacji udziela: Grzegorz Żurawiecki

☎ +48 22 5056679.

WAŻNE ADRESY

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech

Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat

1102 Budapest, Állomás u. 10.

tel.: +36 1 2611798

olko@polonia.hu

Stoleczny Samorząd Polski na Węgrzech

Fővárosi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat

1054 Budapest, Akadémia u 1-3

tel.: +36 1 321979

fklo@t-online.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy

Lengyel Közművelődési Központ

1102 Budapest, Állomás u. 10.

tel.: +36 1 2611798

olko@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech

Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.

tel.: +36 1 3110216

www.bem.hu

bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha Dom Polski

Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete

1103 Budapest, Óhegy u. 11.

tel.: +36 1 2626908

adalbert@internet.hu

Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech

Országos Lengyel Nyelvoktató Iskola

1102 Budapest, Állomás u. 10.

tel.: +36 1 2612748

szkolpol@polonia.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP

A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola

1025 Budapest, Törökvesz út 15.

tel.: +36 1 3268306

tel.: +36 70 7013847

polish_school@gazeta.pl

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii

Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára

1102 Budapest, Állomás u. 10.

tel.: +36 1 2608023

muzeum@polonia.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech

Lengyel Perszonális Plébánia

1103 Budapest, Óhegy u. 11.

tel.: +36 1 4318414

www.parafiabudapest.republika.pl

plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie

Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége

1068 Budapest, Városligeti fasor 16.

tel.: +36 1 4138200

www.budapest.polemb.net

budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji

Kereskedelemfejlesztési és Beruházás Ösztönzési Osztály

tel.: 1 251 46 77

www.budapest.trade.gov.pl

ambpl-weh@t-online.hu

Referat Konsularny Ambasady RP

A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli osztálya

1068 Budapest, Városligeti fasor 16.

tel.: +36 1 4138206

tel. dyżurny: +36 20 4729502

(pomoc konsularna tylko w sprawach losowych, wymagających niezwłocznej interwencji)

www.budapestkons.polemb.net

budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie

Lengyel Intézet

1065 Budapest, Nagymező u. 15.

tel.: +36 1 3115856

www.polinst.hu

info@polinst.hu

biblioteka: we wtorki: 15.00-20.00

könyvtár: keddi napokon: 15.00-20.00

biblioteka@polinst.hu

Ogólnokrajowa Biblioteka Języków Obcych

Országos Idegennyelvű Könyvtár

1056 Budapest, Molnár u. 11.

tel.: +36 1 3183688

www.opac.oik.hu

kolcsonzo@oik.hu

Redakcja kwartalnika „Głos Polonii”

„Głos Polonii” szerkesztősége

1051 Budapest, Nádor utca 34.

glospolonii@bem.hu

Program radiowy w języku polskim:

„Magazyn Polski” - emisja w soboty, godz. 13.30

MR4 (fale średnie 873 kHz) i ze strony: www.radio.hu

Redakcja Polska „Magyar Rádió” zRt.

1800 Budapest, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa:

www.polonia.hu

FONTOS CÍMEK

CZY PAN BÓG ZNA WSZYSTKIE JĘZYKI?

Wracając w niedzielę po mszy z Polskiego Kościoła na Kőbányi do domu, Małgosia niespodziewanie zwróciła się do mnie: Mamusiu, czy mogę Ci zadać filozoficzne pytanie?

- No, ładnie się zaczyna – pomyślałam sobie i lekko się uśmiechnęłam, ale odpowiedziałam poważnie.

- Oczywiście, że tak, przecież wiesz, że zawsze o wszystko możesz pytać. Zastanawia mnie tylko charakter Twojego filozoficznego – jak powiedziałaś – pytania. O co zatem chcesz zapytać?

- Tak, filozoficzne, bo to nie jest takie zwykłe pytanie. W kościele podczas mszy tak sobie myślałam, tylko nie chciałam pytać – jak to jest, tu w polskim kościele modlimy się do Pana Boga po polsku, Węgrzy w swoich kościołach modlą się po węgiersku...

- A jak byliśmy latem u cici Zosi we Francji, to tam byliśmy we francuskim kościele i wszyscy modlili się po francusku – wtrącił Jaś, który uważnie przysłuchiwał się rozmowie. - To znaczy, że Pan Bóg zna te języki i jeszcze wszystkie inne? – ciągnęła Małgosia. Ja myślę, że zna, no bo gdyby nie, to jak wysłuchiwałby i spełniał prośby dzieci i ludzi, którzy się do Niego modlą i proszą o różne sprawy? Polacy dlatego wybudowali ten kościół, aby mogli się modlić tutaj po polsku, prawda?

- Tak, masz rację, polscy emigranci pracujący w kamieniołomach i cegielniach tutaj, na Kőbányi, na początku XX wieku, z inicjatywą księdza Wincentego Danką przystąpili do budowy kościoła, którego konsekracja nastąpiła w 1930 roku. Na początku pobytu na emigracji w większości przypadków, gdy

ludzie tłumnie wyjeżdżali z Polski w poszukiwaniu pracy, nie znali jeszcze języka kraju, do którego przygnały ich losy. Dlatego też w tych krajach, gdzie były większe skupiska polskich emigrantów wraz z nimi, a czasem nawet razem z nimi przyjeżdżali polscy księża. A było też tak, że to franciszkanin pochodzący z Płunicy Wielkiej koło Strzelc Opolskich Leopold Moczygamba ściągnął do Teksasu grupę kilkuset emigrantów ze Śląska. Zakupił dla nich ziemię i przyczynił się do powstania w Stanach Zjednoczonych pierwszej polskiej osady i parafii. Zresztą osadę tę nazwano Panna Maria. Warto wiedzieć, że ojciec Moczygamba był pierwszym prezesem Polonii amerykańskiej i założycielem polskiego seminarium duchownego w Orchard Lake. Nie o to chodziło, że polscy emigranci obawiali się, że Pan Bóg ich nie zrozumie, bo wiesz Małgosiu, to nie ma znaczenia w jakim języku się modlimy, ważnym jest, aby modlitwa była szczerą, prawdziwą i wtedy Pan Bóg z pewnością nas wysłucha.

- To prawda mamusiu – dodał Jaś – bo jak stłukłem sobie kolano i płakałem, to modliłem się po polsku, a potem po węgiersku i prosiłem, żeby mi przeszło i za chwilę już mnie nie bolało.

Tak to już jest, że w większości przypadków ludzie zmieniający kraj zamieszkania przeważnie do końca życia wolą modlić się w swoim języku ojczystym. Lepiej znają modlitwy, których nauczyli się jeszcze w dzieciństwie i łatwiej wyrażać im prośby, błagania, czy chociażby przystępować do sakramentu spowiedzi posługując się językiem polskim. Stąd też wraz z rozwojem emigracji rosło zapotrzebowanie na polskich księży za granicą. W 1929 roku

ówczesny kardynał August Hlond będąc w Rzymie rozmawiał z papieżem Piusem XI na temat założenia w Polsce zgromadzenia dla emigrantów. Papież projekt zaaprobował. Na organizatora zgromadzenia wybrał Prymas księdza Ignacego Posadzego, dobrze zorientowanego w sprawach emigracyjnych. 8 września 1932 roku Prymas wydał dekret erekcyjny nowego zgromadzenia zakonnego na prawach diecezjalnych z siedzibą w Potulicach, dziś jest to województwo kujawsko-pomorskie. Nazwę zgromadzenia "Societas Christi pro Emigrantibus" ustalił papież Pius XI. Odtąd używano często zamiennie nazw: Towarzystwo Chrystusowe dla Wychodźców lub Seminarium Zagraniczne. Od lat 60-tych używa się nazwy: Towarzystwo Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej. Z tego to zgromadzenia pracuje w naszym kościele ksiądz Karol Kozłowski. I jeszcze jedna bardzo ważna sprawa, o której musimy pamiętać, obecnie kiedy Polska jest członkiem Unii Europejskiej bardzo zwiększył się ruch ludzi tymczasowo przebywających poza krajem. Są to ludzie, którzy podejmują pracę w innym kraju na jakiś określony czas i po upływie tego okresu chcą powrócić do Polski. Oni również odczuwają potrzebę uczestnictwa w niedzielnej mszy świętej w polskim kościele. Musicie pamiętać, że kościół poza granicami polski był zawsze tym miejscem, w którym spotykali się Polacy, gdzie często udzielano im pomocy, gdzie organizowano lekcje języka polskiego dla urodzonych już poza krajem, gdzie skupiało się życie polonijne. Tak było i jest nie tylko na Węgrzech, ale w wielu innych krajach, gdzie przebywają Polacy. Nie zapominajcie: Panu Bogu jest wszystko jedno w jakim języku się do Niego modlimy, ważne, aby się modlić, ale dla nas Polaków żyjących poza Polską ważnym jest, aby mieć kościół polski i swojego polskiego księdza. ■

NA DOBRY HUMOR

Jaś zza drzwi łazienki woła do mamy:

- Mamó! Jaką koszulkę mam dzisiaj założyć?
- Niebieską, z krótkim rękawkiem, a dlaczego pytasz?
- Bo nie wiem dokąd mam umyć ręce...

Mama prosi Jasia:

- Jasiu! Wytrzyj kurze.
- Na co Jaś?
- A gdzie jest ta kura?

Przychodzi do domu Jaś i od progu głośno woła:

- Mamó dostałem piątkę!
- A z czego? – pyta mama.
- Jedynek z matematyki, jedynkę z polskiego, jedynkę z chemii i dwójkę z muzyki.

Jadącą samochodem kobietę zatrzymuje policjant i mówi:

- Przekroczyła Pani sześcioletnią.
- Ależ skąd, proszę pana, ten kapelusz mnie postarzał!

- Ile ważysz?

- W okularach to 60 kg.
- A bez okularów?
- Nie wiem, bo nie widzę skali.

Pani na lekcji biologii prosi Jasia: wymień mi 5 zwierząt mieszkających w Afryce.

Na co Jaś: 2 małpy i 3 słonie.